

דוחות כספיים מאוחדים של

מפעל הפיס (חל"צ)

ליום 31 בדצמבר 2016

עמוד

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
4	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
5	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
6-7	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
8-54	באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

דוח רואה החשבון המבקר

לחברי מפעל הפיס (חל"צ)

ביקרנו את הדוח המאוחד על המצב הכספי המצורף של **מפעל הפיס (חל"צ)** (להלן: "החברה"), ליום 31 בדצמבר 2016 ואת הדוח המאוחד על הרווח או ההפסד והרווח הכולל, הדוח על השינויים בהון והדוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה באותו תאריך. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו. הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך בוקרו על ידי רואה חשבון מבקר אחר.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה והחברה המאוחדת שלה ליום 31 בדצמבר 2016 ואת תוצאות פעולותיהן, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלהן, לשנה שהסתיימה באותו תאריך בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 16(ב) לדוחות הכספיים בדבר בקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד החברה ותביעות נוספות אשר טרם ניתן להעריכן או שלא ניתן לחשב את החשיפה הכספית בגינן.

RSM שיף - הזנפרץ ושות'
רואי חשבון

27 באפריל 2017

מאוחד			
ליום 31 בדצמבר			
2015	2016		
אלפי שקלים חדשים			באור
690,857	331,880	5	נכסים שוטפים
251,231	562,060	א6	מזומנים ושווי מזומנים
2,576,147	3,044,844	7	פיקדונות בתאגידים בנקאיים
(*) 167,028	172,296	8	ניירות ערך סחירים
13,865	16,096	9	משווקים ולקוחות
500,000	-	17 ר'	מלאי
1,226	670	17 י"א	מקדמות לבניית כיתות לימוד וגני ילדים
8,735	16,403	10	מקדמות לרשויות מקומיות
<u>4,209,089</u>	<u>4,144,249</u>		חייבים אחרים
42,673	213,974	ב6	נכסים לא שוטפים
169,285	166,878	7	פקדונות בתאגידים בנקאיים
184,883	155,400	11	ניירות ערך סחירים
85,909	43,974	12	רכוש קבוע, נטו
297	1,157		נכסים בלתי מוחשיים, נטו
<u>483,047</u>	<u>581,383</u>		חייבים אחרים
<u>4,692,136</u>	<u>4,725,632</u>		
177,109	189,994	13	התחייבויות שוטפות
64,722	48,323	14	זכויות שטרם נפדו כולל זכויות לתשלום לשיעורין
(*) 40,036	29,939	15	ספקים ונותני שרותים
2,500	961	16	זכאים ויתרות זכות
3,942,868	3,993,038	17	הפרשות ושעבודים
19,804	24,538	18	מענקים שטרם שולמו
<u>4,247,039</u>	<u>4,286,793</u>		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
199,186	195,477	18	התחייבויות לא שוטפות
<u>245,911</u>	<u>243,362</u>	19	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
<u>4,692,136</u>	<u>4,725,632</u>		הון

(*) סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מר דב קרומר סמנכ"ל כספים ומשנה למנכ"ל	מר עמרי לוטן מנכ"ל	מר עוזי דיין יו"ר הדירקטוריון	27 באפריל 2017 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	-----------------------	----------------------------------	---

מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2015	2016		
אלפי שקלים חדשים		באור	
6,284,147 (*)	6,670,642		הכנסות מהגרלות
4,011,578	4,331,840		זכויות
2,272,569	2,338,802		רווח גולמי
967,311 (*)	985,639	20	הוצאות הקשורות בהגרלות
78,170	77,161	21	הוצאות הנהלה וכלליות
2,643	291	22	הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו
<u>1,224,445</u>	<u>1,275,711</u>		רווח לפני הוצאות בשל מענקים והקצבות
			הוצאות בשל מענקים והקצבות
826,665	824,328		מענקים בגין הקמת כיתות לימוד וגני ילדים
826,665	824,328	23	מענקים לרשויות מקומיות
180,577	136,224	24	מענקים והקצבות אחרות
(495,366)	(449,419)	27	בניכוי מענקים המיוחסים לפעילות שהופסקה
<u>1,338,541</u>	<u>1,335,461</u>		סך הכל הוצאות בשל מענקים והקצבות
(114,096)	(59,750)		הפסד לפני מימון
58,672	63,106	25	הכנסות מימון
14,681	16,113	26	הוצאות מימון
<u>43,991</u>	<u>46,993</u>		
(70,105)	(12,757)		הפסד השנה מפעילויות נמשכות
(*) -	-	27	רווח מפעילות שהופסקה, נטו
(70,105)	(12,757)		הפסד נקי
23,581	10,208	18	רווח אקטוארי כולל אחר בגין תוכניות הטבה מוגדרת
<u>(46,524)</u>	<u>(2,549)</u>		הפסד כולל השנה

(*) סווג מחדש, ראה באור 27.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

עודפים	קרן לפרויקט מלגות הפיס	קרן לתרבות ואמנות	קרנות אחרות	סה"כ	
אלפי שקלים חדשים					
225,000	35,201	27,934	4,300	292,435	יתרה ליום 1 בינואר 2015
(70,105)	-	-	-	(70,105)	הפסד השנה
23,581	-	-	-	23,581	רווח כולל אחר השנה
(46,524)	-	-	-	(46,524)	סך הכל הפסד כולל השנה
46,524	(23,132)	(21,392)	(2,000)	-	יעוד סכומים על ידי ההנהלה
225,000	12,069	6,542	2,300	245,911	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(12,757)	-	-	-	(12,757)	הפסד השנה
10,208	-	-	-	10,208	רווח כולל אחר השנה
(2,549)	-	-	-	(2,549)	סך הכל הפסד כולל השנה
2,549	(4,719)	3,070	(900)	-	יעוד סכומים על ידי ההנהלה
225,000	7,350	9,612	1,400	243,362	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
		<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
		הפסד השנה
(70,105)	(12,757)	רווח (הפסד) מפעילות שהופסקה, נטו
-	-	<u>רווח מפעילויות נמשכות</u>
<u>(70,105)</u>	<u>(12,757)</u>	
<u>התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:</u>		
		<u>התאמות לסעיפי רווח או הפסד</u>
		הכנסות מימון, נטו שהוכרו ברווח לשנה
(43,991)	(44,818)	פחת
(*) 48,720	47,496	הפסד הון ממימוש רכוש קבוע
218	1,477	שינוי בהתחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
(488)	2,010	מענקים והקצבות שהוכרו ברווח לשנה
(*) 1,338,541	1,335,462	
<u>1,343,000</u>	<u>1,341,627</u>	
		<u>שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות</u>
		עליה במשווקים ולקוחות
(*) (49,648)	(5,268)	ירידה (עליה) במלאי
898	(2,231)	עליה בחייבים אחרים
(645)	(7,668)	עליה (ירידה) בספקים ונותני שירותים
3,835	(11,685)	עליה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
(*) 13,916	(9,151)	ירידה (עליה) בחייבים אחרים לזמן ארוך
54	(838)	ירידה בזכויות שטרם נפדו
38,194	17,056	ירידה (עליה) בהפרשות
779	(1,539)	
<u>7,383</u>	<u>(21,324)</u>	
		<u>מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:</u>
		תקבולי ריבית
95,188	99,764	תשלומי ריבית
(2,917)	-	תשלומים בגין זכויות לתשלום לשיעורין
(5,383)	(5,902)	תשלומי מענקים והקצבות
(*) (887,081)	(925,616)	
<u>(800,193)</u>	<u>(831,754)</u>	
<u>550,190</u>	<u>488,549</u>	
<u>480,085</u>	<u>475,792</u>	<u>מזומנים נטו - פעילות שוטפת נמשכת</u>
		<u>מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת בגין פעילות</u>
		<u>מופסקת</u>
(*) 173,700	198,418	<u>מזומנים נטו - פעילות שוטפת</u>
<u>653,785</u>	<u>674,210</u>	

(*) סווג מחדש

מאוחד	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	

(75,535)	(40,896)
8,411	101
32,719	(506,377)
(168,258)	(484,597)
(202,663)	(1,031,769)

451,122	(357,559)
237,162	690,857
2,573	(1,418)
690,857	331,880

15,027	9,324
--------	-------

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים
תמורה ממכירת רכוש קבוע
השקעה בניירות ערך סחירים, נטו
פיקדונות בתאגידים בנקאיים, נטו
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים**יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה**

השפעת השינויים בשערי חליפין על יתרות מזומנים המוחזקות במטבע חוץ

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה**נספח ב - פעילות שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים**

רכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים באשראי ספקים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. מפעל הפיס (להלן: "החברה" או "המפעל") נוסד בשנת 1951 כחברה מוגבלת בערבות ללא הון מניות, אשר חבריה הינם נציגי השלטון המקומי. בעקבות כניסת חוק החברות, תשנ"ט-1999 נהפך המפעל לחברה עם הון מניות ללא ערך נקוב. למפעל דירקטוריון הכולל נציגי שלטון מקומי, נציגי הממשלה ונציגי ציבור. ביום 29 באפריל 2012 נרשם המפעל כתברה לתועלת הציבור כמשמעותה בחוק החברות, תשנ"ט-1999.

ב. הגדרות:

בדוחות כספיים אלה:

"**החברה או המפעל**" - מפעל הפיס (חל"צ).

"**הקבוצה**" - החברה והחברה המאוחדת שלה (חברת פיס מוצרים ושירותים בע"מ).

"**צדדים קשורים**" - כהגדרתם ב- IAS 24.

"**מדד**" - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

"**חברה מאוחדת**" - חברה אשר למפעל שליטה (כהגדרתה ב- IAS 27) בה, במישרין או בעקיפין, שדוחותיה הכספיים מאוחדים באופן מלא עם דוחות המפעל.

"**היתר**" - היתר למפעל הפיס לעריכת הימורים לפי חוק העונשין, התשל"ז 1977.

"**מורה דרך**" - אמת מידה להקצאת כספים על ידי מפעל הפיס לרשויות מקומיות בישראל.

ג. המפעל עורך הגרלות על פי היתר לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 שניתן לו על ידי משרד האוצר ומחודש מעת לעת.

בתחילת שנת 2012 ניתן למפעל הפיס היתר לתקופה שמיום 1 בפברואר 2012 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 (להלן: "היתר 2012"). היתר 2012 הוארך בשינויים מספר פעמים עד יום 14 בפברואר 2017. ביום 14 בפברואר 2017 ניתן למפעל היתר חדש לתקופה שמיום 14 בפברואר 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "היתר 2017").

ד. הכנסות המפעל מיועדות לסייע לרשויות מקומיות במימון פרויקטים בנושאי חינוך, בריאות, רווחה, תרבות ואמנות בהתאם להחלטות הדירקטוריון ובהתבסס על "מורה דרך" המהווה אמת מידה אובייקטיבית להקצאת כספי המענקים של המפעל לרשויות המקומיות (ראה גם באור 23) וכן לבניית כיתות לימוד בבתי ספר והקמת גני ילדים בהתאם להנחיות הממשלה, כאמור בסעיף ה לעיל.

ה. חלוקת רווחי מפעל הפיס

חלוקת רווחי מפעל הפיס על פי הוראות היתר 2012

בהתאם להיתר 2012 יעמיד המפעל בכל שנה מקורות תקציביים לבניית כיתות לימוד וגני ילדים, מענקים לרשויות המקומיות ומענקים אחרים על בסיס תקציבו באותה שנה לפי החלוקה כדלקמן:

1. עבור כיתות לימוד וגני ילדים - סכום השווה ל- 46.25% מרווח המפעל (ראה הגדרה להלן) או 10% מהפדיון השנתי של אותה שנה לפי הגבוה מביניהם.
2. עבור מענקים לרשויות המקומיות - סכום השווה לעד 46.25% מרווח המפעל.
3. עבור מענקים אחרים סכום - השווה לעד 7.5% מרווח המפעל.

באור 1 - כללי (המשך)

בנוסף, בשנה שבה הפדיון מהגרלות המפעל יהיה נמוך מסך של 4,257 מיליון ש"ח - סכום המהווה 92% מפדיון ההגרלות של שנת הבסיס, יבחן משרד האוצר את אופן חלוקת הכספים לאחר שישמע את עמדתו של המפעל.

חלוקת רווחי מפעל הפיס על פי הוראות היתר 2017

בהתאם להיתר 2017 יעמיד המפעל בכל שנה מקורות תקציביים לבניית כיתות לימוד וגני ילדים, מענקים לרשויות המקומיות ומענקים אחרים על בסיס תקציבו באותה שנה לפי החלוקה כדלקמן:

1. בכל שנה משנות ההיתר (ובכפוף לאמור בסעיף 4 להלן) יקצה מפעל הפיס סך 108 מיליון ₪ עבור מלגות לסטודנטים, המועצה לתרבות פרס לנדאו וכן תקורות, הוצאות פרסום, שיווק ותדמית הנלוות למטרות אלו.

2. לאחר חלוקת הסכום האמור בסעיף 1 לעיל יחולקו יתרת רווחי מפעל הפיס כדלקמן:

שנת 2017

<u>מענקים לרשויות המקומיות</u>	<u>כיתות לימוד וגני ילדים</u>	
60%	40%	עד 1.46 מיליון ₪
0%	100%	מ 1.46 ועד 1.76 מיליון ₪
50%	50%	מעל 1.76 מיליון ₪

ככל שיורה משרד האוצר יועבר לזכיינים שהפעילו מכונות חיש גד אלקטרוני (EIL) ביום 31 בדצמבר 2016 סכום של עד 26 מיליון ₪. סכום זה יופחת מהסכום המועבר לטובת כיתות לימוד וגני ילדים.

שנת 2018

<u>מענקים לרשויות המקומיות</u>	<u>כיתות לימוד וגני ילדים</u>	
52%	48%	עד 1.66 מיליון ₪
0%	100%	מ 1.66 ועד 1.76 מיליון ₪
50%	50%	מעל 1.76 מיליון ₪

משנת 2019 ועד תום תוקפו של היתר 2017

<u>מענקים לרשויות המקומיות</u>	<u>כיתות לימוד וגני ילדים</u>	
50%	50%	יתרת רווחי מפעל הפיס

3. בכל שנה משנות ההיתר רשאי משרד האוצר להקצות 13 מיליון ₪ מההקצאה לכיתות הלימוד וגני ילדים לפעילות שיקבע, בזיקה לרשויות המקומיות, שיוקצו דרך תקציב המדינה. כמו כן רשאי דירקטוריון מפעל הפיס להקצות 13 מיליון ₪ מההקצאה למענקים לרשויות המקומיות, לפעילות שיקבע, בזיקה לרשויות המקומיות.

באור 1 - כללי (המשך)

4. החל משנת 2019, ככל שמפעל הפיס יחויב במימון פרס ספיר (ראה באור 24ד), יוקצה לכך סכום של 3 מיליון ₪ שיתוסף לסך 108 ₪ האמורים בסעיף 1 לעיל. במקרה זה יופחתו 3 מיליון ₪ מסך 13 מיליון ₪ האמורים בסעיף 3 לעיל אשר רשאי דירקטוריון מפעל הפיס להקצות לפעילות שיקבע, מתוך החלק ברווחים המוקצה למענקים לרשויות המקומיות.

5. הסכומים המוקצים לעיל, יעודכנו אחת לשנה, בצמוד למדד המחירים לצרכן (אולם המדד לא יפחת ממדד הבסיס הידוע ביום 1 בינואר 2017).

הוראות נוספות על פי היתר 2012

תקרת ההוצאה השנתית של המפעל (הוצאות הקשורות בהגרלות והוצאות הנהלה וכלליות) לא תעלה על 20% מפדיון המפעל עד לסכום של 5 מיליארד ש"ח. על כל תוספת לפדיון שמעבר לסכום זה לא תעלה תקרת ההוצאה השנתית על 18% מהתוספת. על אף האמור, רשאי המפעל לחרוג מתנאי זה בשנים 2012-2015 ובלבד שממוצע ההוצאות השנתיות בשנים אלו עומד בתנאי האמור. בשנה שבה הפדיון מהגרלות מפעל הפיס יהיה נמוך מסך של 4,257 מיליון ש"ח - סכום המהווה 92% מפדיון ההגרלות של שנת הבסיס, יבחן משרד האוצר את אופן חלוקת הכספים לאחר שישמע את עמדתו של המפעל.

הוראות נוספות על פי היתר 2017**1. תקרת ההוצאות:**

א. תקרה ההוצאה השנתית של המפעל בשנת 2017 לא תעלה על 19% מפדיון המפעל עד לסכום של 5 מיליארד ש"ח על כל תוספת לפדיון שמעבר לסכום זה. לא תעלה תקרה ההוצאה השנתית על 16% מהתוספת.

ב. תקרה ההוצאה השנתית של המפעל בשנת 2018 ואילך לא תעלה על 19% מפדיון המפעל עד לסכום של 5 מיליארד ש"ח על כל תוספת לפדיון שמעבר לסכום זה. לא תעלה תקרה ההוצאה השנתית על 15% מהתוספת.

2. על המפעל להעביר למדינת ישראל בשנים 2017-2018, סך כולל של מיליארד ₪ מתוך יתרת המזומנים שהצטברו עד ליום 31 בדצמבר 2016. סכומים אלו יועברו בהתאם למועדים שנקבעו בהיתר 2017. ככל שיתרת המזומנים תפחת מסך של 2.5 מיליארד ₪ (להלן: "הסכום המזערי") יקוזז ההפרש בין יתרת המזומנים לסכום המזערי מתוך הסכום להעברה לבניית כיתות לימוד ולא יותר מהסכום שהעביר מפעל הפיס בפועל למדינת ישראל לפי סעיף זה.

ההתחשבות תיערך אחת לשנה לאחר הגשת דוחות מבוקרים במשך 10 שנים או עד להתחשבות עד לגובה מלוא ההפרש, לפי המוקדם מביניהם.

באור 1 - כללי (המשך)

ככל שתיוותר יתרה להתחשבות לאחר הקיזוז האמור לעיל תקוזז היתרה מתוך סכום היתרה להעברה לבניית כיתות לימוד באופן הבא:

- א. עם אישור הדוחות הכספיים לשנת 2025 – 50% מסכום היתרה להתחשבות.
 - ב. עם אישור הדוחות הכספיים לשנת 2026 – 50% מסכום היתרה להתחשבות בניכוי הסכום שקוזז ממועד אישור הדוחות הכספיים לשנת 2025 ועד למועד הקיזוז לפי סעיף זה.
- ככל שלא ניתן היתר חדש למפעל עד יום 31 במרץ 2022 תחזיר המדינה את יתרת ההפרש בין יתרת המזומנים לסכום המזערי שלא קוזז בפועל, לא יאוחר מיום 30 ביוני 2022.
- העמדת הכספים טעונה התקשרות המפעל בהסכם מתאים מול המדינה ואישור הגורמים המתאימים, כקבוע בחוק.
3. סכומים נוספים יוקצו על ידי מפעל הפיס למטרות ובסכומים כפי שנקבעו בהיתר.

הגדרה:

רווח המפעל - מוגדר בהיתר כרווח לפני מיסים בתוספת ההון העצמי אשר מעבר ל-225 מיליון ש"ח.

ו. על פי הוראות ההיתר נקבע כי מפעל הפיס יערוך את דוחותיו הכספיים לפי כללי דיווח חשבונאיים בינלאומיים (IFRS).

ז. מפעל הפיס הפעיל עד לשנת 2016 תשעה משחקי הגרלות עיקריים: "הגרלת לוטו", "הגרלת לוטו אקסטרא", "הגרלת חיש גד", "הגרלת מנווי פיס", "הגרלת צ'אנס", "הגרלת 123", "הגרלת פיס 777", "קינור" ו-"חיש גד אלקטרוני (EIL)".

משרד האוצר לא אישר בהיתר 2017 את הפעלת משחק חיש גד אלקטרוני (EIL). היתר 2017 כולל אישור לתכנית הפעלת פיס 777 על גבי מסכים (קינור) בתדירות הגרלה שלא תעלה על הגרלה אחת בשעה, ולא יותר מאשר 8 הגרלות ביום. נכון למועד חתימת הדוחות הכספיים המפעל לא הפעיל את המשחק בהיעדר כדאיות כלכלית. מתנהל מו"מ מול האוצר על הגדלת מס' ההגרלות ביום.

ח. בשנת 2004 הקים המפעל את חברת פיס מוצרים ושירותים בע"מ שהינה חברה בבעלות ושליטה מלאה של המפעל (להלן: "החברה המאוחדת"). החברה המאוחדת עסקה עד ליום 31 במאי 2010 בשיווק שירותי Prepaid ללקוחות חברות המספקות שירותי טלפוניה סלולרית ובינלאומית. ביום 17 בדצמבר 2012 החליט דירקטוריון המפעל על הקפאת פעילותה של החברה המאוחדת לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2012.

ט. מעמד המפעל כלפי שלטונות המס:

1. על פי סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), המפעל הינו גוף הפטור ממס.
2. בהתאם לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 מוגדר המפעל כמוסד ללא כוונת רווח. הכנסות

באור 1 - כללי (המשך)

המפעל פטורות ממע"מ והוא אינו מורשה לקזז מס תשומות הנכלל בהוצאותיו. כמו כן המפעל משלם מס שכר בגין תשלומי שכר.

3. ביום 1 ביוני 2003 פורסם חוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג - 2003 במסגרתו תוקן תיקון 134 לפקודת מס הכנסה. במסגרת התיקון נוסף סעיף 2א' לפקודת מס הכנסה הקובע כי יראו רווח מהימורים, הגרלות, או פעילות נושאת פרסים כהכנסה לעניין הפקודה. השתכרות או רווח כאמור לעיל שערכם פוחת מסכום שקבע שר האוצר (להלן - "הסכום הפטור") באישור ועדת הכספים של הכנסת יהיו פטורים ממס.

המפעל מנכה במקור מס מסכומי זכיות מעל תקרת הפטור ומעביר את סכום המס למס הכנסה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בדוחות הכספיים בעקביות, בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

א. הצהרה לגבי יישום תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "תקני IFRS") ופרשנויות להם שפורסמו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB). עריכת הדוחות הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) הינה בהתאם להוראות ההיתר וכוללים את כל הגילויים הנדרשים בהתאם להיתר החל על הקבוצה עד ליום 31 בדצמבר 2016.

ב. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של המפעל הינה 12 חודשים. הקבוצה מציגה את סיווג הנכסים וההתחייבויות בדוחות על המצב הכספי במסגרת הנכסים וההתחייבויות השוטפים והלא שוטפים ובהתאם למחזור התפעולי.

ג. בסיס לעריכת הדוחות הכספיים

עד ליום 31 בדצמבר 2003 נחשבה ישראל למדינה בה שוררים תנאים של כלכלה היפר אינפלציונית. לפיכך, פריטים לא כספיים בדוח על המצב הכספי מוצגים על בסיס עלות הותאמו לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003. ממועד זה ואילך שימשו הסכומים המותאמים כבסיס דיווח לתקופות שלאחר יום 31 בדצמבר 2003 (להלן - "עלות היסטורית"). הדוחות הכספיים נערכו על בסיס העלות ההיסטורית, למעט:

1. מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. לעניין אופן קביעת השווי ההוגן ראה באור 28.
2. מלאי, אשר מוצג לפי הנמוך מבין עלותו לבין שווי מימוש נטו.
3. רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים מוצגים לפי הנמוך מבין עלות, בניכוי הפחת שנצבר לבין סכום בר-השבה.
4. התחייבויות בגין הטבות לעובדים, כמפורט בבאור 18.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. דוחות מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות של חברה מאוחדת של מפעל יש שליטה בה. שליטה מתקיימת כאשר למפעל יש כוח השפעה על החברה המאוחדת, חשיפה או זכויות לתשואות משתנות כתוצאה ממעורבותה בחברה המאוחדת וכן היכולת להשתמש בכוח שלה כדי להשפיע על סכום התשואות שינבע מהחברה המאוחדת. בבחינת שליטה מובאת בחשבון השפעת זכויות הצבעה פוטנציאליות רק אם הן ממשיות. איחוד הדוחות הכספיים מתבצע החל ממועד השגת השליטה, ועד למועד בו הופסקה השליטה.

הדוחות הכספיים של המפעל והחברה המאוחדת ערוכים לתאריכים ולתקופות זהים. המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים של החברה המאוחדת יושמה באופן אחיד ועקבי עם זו שיושמה בדוחות הכספיים של המפעל. יתרות ועסקאות הדדיות מהותיות ורווחים והפסדים הנובעים מעסקאות בין המפעל לחברה המאוחדת בוטלו במלואם בדוחות הכספיים המאוחדים.

ה. מתכונת ניתוח ההוצאות שהוכרו ברווח או הפסד

הוצאות המפעל בדוח רווח והפסד מוצגות בהתבסס על מאפיין הפעילות של ההוצאות.

ו. מטבע הפעילות, מטבע ההצגה ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים של הקבוצה ערוכים במטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה היא פועלת (להלן - "מטבע הפעילות"). הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה מוצגים בש"ח, שהוא מטבע הפעילות של החברה.

2. תרגום עסקאות שאינן במטבע הפעילות

בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, עסקאות שבוצעו במטבעות השונים ממטבע הפעילות של אותה קבוצה (להלן - "מטבע חוץ") נרשמות לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות. בתום כל תקופת דיווח, פריטים כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים לפי שערי חליפין שבתוקף לאותו מועד; פריטים לא-כספיים הנמדדים בשווי הוגן הנקוב במטבע חוץ מתורגמים לפי שערי החליפין למועד בו נקבע השווי ההוגן; פריטים לא-כספיים הנמדדים במונחי עלות היסטורית מתורגמים לפי שערי חליפין שבתוקף במועד ביצוע העסקה בקשר לפריט הלא-כספי.

ז. יתרות במטבע חוץ ויתרות צמודות מדד

1. יתרות במטבע חוץ או הצמודות אליו, נכללות בדוחות הכספיים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים לתום תקופת הדיווח.
2. יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם למדד הידוע האחרון בתום תקופת הדיווח (מדד החודש שקדם לחודש של מועד הדוח הכספי) או בהתאם למדד בגין החודש האחרון של תקופת הדיווח (מדד החודש של החודש של מועד הדוח הכספי), בהתאם לתנאי העסקה.
3. הפרשי שער מוכרים בדוח על הרווח או ההפסד בתקופה בה הם נבעו.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

להלן פרטים לגבי שערי החליפין של הדולר, האירו ומדד המחירים לצרכן:

ליום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
223.36	221.13	220.68	מדד המחירים לצרכן (ממוצע 1993)
3.889	3.902	3.845	דולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)
4.725	4.247	4.0438	אירו (בש"ח ל-1 אירו)
שיעור השינוי ב- % לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
(0.2)	(1)	(0.2)	מדד המחירים לצרכן
12.04	0.33	(1.46)	דולר של ארה"ב
(1.19)	(10.12)	(4.78)	אירו

ח. מזומנים ושווי מזומנים ופיקדונות בתאגידים בנקאיים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים השקעות שנילותן גבוהה, הכוללים פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר אשר אינם מוגבלים בשעבוד, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה או שעולה על שלושה חודשים אך הם ניתנים למשיכה מיידית ללא קנס, ומהווים חלק מניהול המזומנים של הקבוצה.

פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר הינם פיקדונות שתקופתם המקורית עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה ושאינם עונים להגדרת שווי מזומנים, הפיקדונות כאמור מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם.

פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן ארוך הינם פיקדונות שתקופתם המקורית עולה על תקופת המחזור התפעולי של הקבוצה, דהיינו מעל 12 חודשים.

ט. ניירות ערך

השקעה שוטפת בניירות ערך סחירים הניתנים למימוש בטווח המידי מוצגת לפי שווי הוגן. השינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד (ראה סעיף ידי להלן).

י. מלאי

מלאי נמדד לפי הנמוך מבין עלות או שווי מימוש נטו. עלות המלאי כוללת את ההוצאות לרכישת המלאי ולהבאתו למקומו ולמצבו הנוכחיים. שווי מימוש נטו הינו אומדן מחיר המכירה במהלך העסקים הרגיל, בניכוי אומדן עלויות להשלמה ועלויות הדרושות לביצוע המכירה. החברה בוחנת מדי תקופה את מצב המלאי וגילו ומבצעת הפרשות למלאי איטי בהתאמה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

עלות המלאי נקבעת כדלהלן :
 כרטיסי "חיש גד" - לפי עלות מזוהה.
 מוצרי קידום מכירות - בשיטת ממוצע משוקלל.

יא. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו ובניכוי מענקי השקעה שהתקבלו בגינם, ואינם כוללים הוצאות תחזוקה שוטפת. העלות כוללת חלקי חילוף וציוד עזר המשמשים את הרכוש הקבוע.
 רכיבי פריט רכוש קבוע בעלי עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט, מופחתים בנפרד, לפי שיטת הרכיבים.

עלות פריטי רכוש קבוע כוללת את האומדן הראשוני של העלויות לפירוק ופינוי של הנכס ושיקום האתר בו ממוקם הנכס.

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת וערך השייר של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולחבא. הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן :

<u>% עיקרי</u>	<u>%</u>	
4	4-10	מבנים וביתנים
10	10-33	מחשבים ותשתית למערכת מקוונת (*)
10	7-20	ריהוט וציוד משרדי
15	15	כלי רכב
7	7-15	שיפורים במושכר

(*) לעניין פחת מואץ הקשור לנכסי חיש גד אלקטרוני (EIL) ראה באור 11.

רווח או הפסד הנוצר כתוצאה ממכירה או הוצאה משימוש של פריט רכוש קבוע נקבע לפי ההפרש שבין התקבולים ממכירתו לבין ערכו בספרים במועד המכירה או ההוצאה משימוש, ונזקף לדוח על הרווח או ההפסד.

ראה סעיף יג' להלן בדבר ירידת ערך.

יב. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן פנימי, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לרווח או הפסד בעת התהוותן.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר, מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי וכפופים לבחינת ירידת ערך מדי שנה וכן בכל עת שקיים סימן המצביע כי ייתכן שחלה ירידת ערך. אורך החיים השימושיים של נכסים אלה נבחן מדי שנה כדי לקבוע אם הערכת אורך החיים כבלתי מוגדר עדיין תקפה. אם האירועים והנסיבות אינם תומכים עוד בהערכה כאמור, השינוי באורך החיים השימושיים מבלתי מוגדר למוגדר מטופל כשינוי באומדן חשבונאי ובאותו מועד נבחנת גם ירידת ערך. החל מאותו מועד מופחת הנכס באופן שיטתי על פני תקופת אורך החיים השימושיים שלו.

ראה סעיף יג' להלן בדבר ירידת ערך.

אורך החיים השימושיים בו נעשה שימוש בהפחתת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר הינם כדלקמן:

%	
6.7	פטנטים (*)
10-20	תוכנה (*)

(*) לעניין פחת מואץ פטנטים ותוכנה בשימוש חיש גד אלקטרוני (EIL) ראה באור 12.

יג. ירידת ערך נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות למימוש ושווי שימוש. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע הסכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח או הפסד.

הפסד מירידת ערך של נכס, למעט מוניטין, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

יד. נכסים פיננסיים

כללי

נכסים פיננסיים מוכרים בדוח על המצב הכספי כאשר החברה הופכת להיות צד לתנאים החוזיים של המכשיר. מקום שרכישה או מכירה של השקעה הינן תחת חוזה שתנאיו דורשים העברת ההשקעה במסגרת הזמן המקובלת על ידי השוק המתייחס, ההשקעה מוכרת או נגרעת במועד

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

המסחר (המועד בו הקבוצה התחייבה לרכוש או למכור נכס).
השקעות בנכסים פיננסיים מוכרות לראשונה לפי שוויין ההוגן, בתוספת עלויות עסקה, למעט אותם נכסים פיננסיים מסווגים בקטגוריית שווי הוגן דרך רווח והפסד, אשר מוכרים לראשונה לפי שוויין ההוגן.

נכסים פיננסיים מסווגים לקטגוריות המפורטות להלן. הסיווג לקטגוריות אלו תלוי בטבעו ובמטרת החזקתו של הנכס הפיננסי המוחזק והוא נקבע במועד ההכרה הראשוני של הנכס הפיננסי, או בתקופות דיווח עוקבות במידה וניתן לסווג מחדש את הנכסים הפיננסיים לקטגוריה אחרת:

א. נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכסים פיננסיים מסווגים כ"נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד" כאשר אותם נכסים מוחזקים לצורכי מסחר או כאשר הם יועדו בעת ההכרה לראשונה כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד מוצג בשווי הוגן. כל רווח או הפסד הנובע משינויים בשווי ההוגן, לרבות אלה שמקורם בשינויים בשערי חליפין, מוכר ברווח והפסד בתקופה בה התרחש השינוי. הרווח או ההפסד נטו המוכר ברווח והפסד מגלם בתוכו כל דיבידנד או ריבית שנצמחו בגין הנכס הפיננסי.

נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר כוללים ניירות ערך המוחזקים כדי לתמוך בצרכי הנזילות של המפעל לטווח הקצר.

ב. הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים עם תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאין להם ציטוט בשוק פעיל, מסווגים כהלוואות וחייבים. הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית בניכוי ירידת ערך, אם ישנה כזו. הכנסות ריבית מוכרות בשיטת הריבית האפקטיבית, למעט בגין חייבים לזמן קצר כאשר סכומי הריבית בהם יש להכיר אינם מהותיים.

טו. התחייבויות פיננסיות אחרות

התחייבויות פיננסיות אחרות כגון ספקים וזכאים, מוכרות לראשונה בשווי הוגן לאחר ניכוי עלויות עסקה.

טז. פיקדונות וניירות ערך משועבדים

פיקדונות וניירות ערך אשר שועבדו להבטחת התחייבויות המפעל על פי הסכם הפנסיה התקציבית מסווגים במסגרת הנכסים הלא שוטפים, במקביל למועדי הפירעון של התחייבויות המפעל על פי הסכם הפנסיה התקציבית.

יז. פדיון מהגרלות וזכיות

הכנסה נמדדת לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה והתמורה שהחברה זכאית לקבל בגין הכנסה ממכירת סחורות או ממתן שירותים במהלך העסקים הרגיל. ההכנסות מוצגות בניכוי אומדנים להחזרות, הנחות וכדומה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. סכומי הפדיון מהגרלות "לוטו", "אקסטרה", "תכנית המנויים", "צ'אנס", "123", "קינור" ו-"777" והגרלות מיוחדות וסכומי הזכיות המתייחסות אליהן, נזקפים לדוח רווח והפסד במועד ההגרלה.
2. ההכנסות ממכירת כרטיסים מגנטים של משחק החיש ג'ד אלקטרוני (EIL) מוכרות בניכוי התשלומים בגין פדיון הכרטיסים המגנטים ונזקפות לסעיף פדיון מהגרלות בדוח רווח והפסד במועד רכישת כרטיס המשחק המגנטי על ידי הלקוח. התשלומים בגין פדיון הכרטיס המגנטי נזקפים לדוח רווח והפסד בעת פדיון הכרטיס המגנטי על ידי הלקוח, שכן פדיון הכרטיס המגנטי על ידי הלקוח מתבצע בסמוך למועד רכישתו.
3. סכומי הפדיון מכרטיסי חיש-ג'ד, וסכומי הזכיות המתייחסים אליהן, נזקפים לדוח רווח והפסד בעת מכירת הכרטיסים למשווקים האזוריים.
4. יתרת סכומי זכיות בהגרלות משכורת לכל החיים (תוכניות הגרלות שהופסקו בשנת 2009) נכללים בדוח רווח והפסד לפי ערכם הנוכחי. ההתחייבות בגין זכיות אלה מוצגת בדוח על המצב הכספי במסגרת ההתחייבויות השוטפות בסעיף זכיות שטרם נפדו כולל זכיות לתשלום לשיעורין.

יח. מענקים והקצבות אחרות

1. מענקים בגין הקמת כיתות לימוד וגני ילדים מוכרים כהוצאות על בסיס שיטתי, על פני תקופות הדיווח בהתאם לסכומים המחויבים על פי ההיתר שניתן לחברה על ידי משרד האוצר.
2. מענקים לרשויות המקומיות מוכרים כהוצאות על בסיס שיטתי, על פני תקופות הדיווח בהתאם לסכומים המחויבים על פי ההיתר שניתן לחברה על ידי משרד האוצר. זאת בהתאם לחלוקה לפי מורה דרך.
3. מענקים והקצבות אחרות מוכרים במועד בו נוצרה לחברה מחויבות משפטית או מחויבות משתמעת לחלוקתם.
4. מענקים והקצבות אחרות אשר אושרו כמקורות תקציביים אך אינם בעלי תוקף מחייב מסווגים לקרנות נפרדות במסגרת הדוח על השינויים בהון העצמי.

יט. הוצאות פרסום וקידום מכירות

הוצאות פרסום וקידום מכירות נזקפות לדוח רווח או הפסד עם התהוותן.

כ. הפרשות

הפרשות מוכרות כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, בגינה צפוי שימוש במשאבים כלכליים הניתנים לאומדן באופן מהימן על מנת לסלק את המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה משקף את האומדן הטוב ביותר של ההנהלה לגבי הסכום שיידרש ליישוב המחויבות בהווה במועד הדוח על המצב הכספי תוך הבאה בחשבון של הסיכונים ואי הוודאויות הכרוכים במחויבות. כאשר ההפרשה נמדדת תוך שימוש בתזרימי מזומנים חזויים לצורך יישוב המחויבות, הערך בספרים של ההפרשה הוא הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזויים. שינויים בגין ערך הזמן נזקפים לרווח או הפסד.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כאשר כל הסכום או חלקו הדרוש ליישוב המחויבות בהווה צפוי להיות מושב על ידי צד שלישי, מכירה הקבוצה בנכס, בגין ההשבה, עד לגובה ההפרשה שהוכרה, רק כאשר וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל וכן ניתן לאומדן באופן מהימן.

כא. הטבות עובדים

1. הטבות לאחר סיום העסקה

הטבות הקבוצה לאחר סיום העסקה כוללות: פנסיה, התחייבות לפיצויי פרישה ופיטורין, התחייבויות בגין פדיון ימי מחלה והטבות בגין שי לחג ונופש. הטבות החברה לאחר סיום העסקה הינן בחלקן תוכניות להפקדה מוגדרת ובחלקן תוכניות להטבה מוגדרת. הוצאות בגין התחייבות החברה להפקדת כספים במסגרת תכנית להפקדה מוגדרת (Contribution Plan Defined) נזקפות לרווח והפסד במועד הספקת שירותי העבודה, בגינם מחויבת הקבוצה לביצוע ההפקדה. ההפרש בין סכום ההפקדה העומד לתשלום, לבין סך ההפקדות ששולמו מוצג כהתחייבות בסעיף התחייבויות בגין הטבות לעובדים.

הוצאות בגין תכנית להטבה מוגדרת (Defined Benefit Plan) נזקפות לרווח והפסד בהתאם לשיטת יחידת הזכאות החזויה (Projected Unit Credit Method), תוך שימוש בהערכות אקטואריות המתבצעות בתום כל תקופת דיווח. הערך הנוכחי של מחויבות החברה בגין תכנית להטבה מוגדרת נקבע באמצעות היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים בגין התכנית בתשואות שוק של אגרות חוב קונצרניות, הנקובות במטבע בו ישולמו ההטבות בגין התכנית, ובעלות תקופת פדיון הזהות בקירוב למועדי הסילוק החזויים של התכנית.

בהתאם לעמדת סגל חשבונאית מספר 1-21 של רשות ניירות הערך בישראל בדבר קיומו של שוק עמוק לאגרות חוב קונצרניות, החל מיום 31 בדצמבר 2014 לצורך היוון המחויבות בגין הטבות לעובדים, עושה המפעל שימוש בשיעור היוון המתאים לתשואות השוק על אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה.

רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים לרווח הכולל האחר במועד היווצרותם. עלות שירות עבר (Past Service Cost) מוכרת מיידית ברווח וההפסד עד למידה שבה ההטבה הבשילה (Vested). עלות שירות עבר אשר טרם הבשילה, מופחתת בקו ישר על פני תקופת ההבשלה הממוצעת עד למועד הבשלתה.

התחייבות המפעל בגין תכנית הטבה מוגדרת המוצגת בדוח על המצב הכספי כוללת את הערך הנוכחי של המחויבות בגין הטבה מוגדרת, בתוספת (בניכוי) רווחים (הפסדים) אקטואריים אשר טרם הוכרו, ובניכוי עלות שירות עבר שטרם הוכרה, בניכוי שוויים ההוגן של נכסי התוכנית. נכס נטו, המתהווה מהחישוב כאמור, מוגבל לגובה סכום ההפסדים האקטואריים ועלות שירות עבר שטרם הוכרו בתוספת הערך הנוכחי של הטבות כלכליות הזמינות בצורה של החזרים מהתוכנית או בצורה של הקטנה בהפקדות עתידיות לתוכנית.

2. הטבות עובדים לטווח קצר

הטבות עובדים לטווח קצר, הן הטבות אשר צפויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים מתום השנה בה סופק השירות המזכה על ידי העובד.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הטבות עובדים לטווח קצר בקבוצה כוללות בין היתר את התחייבות החברה בגין חופשה ושכר, אשר נזקפות לרווח והפסד במועד היווצרותן. ההטבות נמדדות על בסיס לא מהוון אותו חזויה החברה לשלם. ההפרש בין גובה ההטבות לזמן קצר להן זכאי העובד, לבין הסכום ששולם בגין, מוכר כנכס או כהתחייבות.

כב.מיסים

- (1) מס-הכנסה המשולם בגין "הוצאות עודפות" (הוצאות שאינן מותרות לניכוי, כהגדרתן בפקודת מס-הכנסה) נכלל בסעיפי ההוצאה בגין שולם המס.
- (2) המפעל כמוסד ללא כוונת רווח, משלם מס-שכר המחושב בשיעור מסוים מהשכר. המיסים נכללים בסעיף הוצאות שכר עבודה והוצאות נלוות.

כג.נכס או קבוצת נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו

נכס או קבוצת נכסים לא שוטפים מסווגים כמוחזקים למכירה, כאשר יישובם ייעשה בעיקר באמצעות עסקת מכירה ולא באמצעות שימוש מתמשך. האמור מתקיים כאשר הנכסים זמינים למכירה מיידית במצבם הנוכחי, קיימת מחויבות של החברה למכירה, קיימת תוכנית לאיתור קונה והמימוש צפוי ברמה גבוהה (highly probable) להסתיים בתוך שנה ממועד הסיווג. נכסים אלה אינם מופחתים ממועד סיווגם כך לראשונה ומוצגים כנכסים שוטפים בנפרד, לפי הנמוך מבין ערכם בדוחות הכספיים ושוויים ההוגן בניכוי עלויות למכירה. רווח (הפסד) כולל אחר בגין נכס או קבוצת נכסים לא שוטפים המסווגים כמוחזקים למכירה מוצגים בנפרד בהון.

פעילות שהופסקה הינה רכיב של החברה המהווה פעילות שמומשה או שמסווגת כמוחזקת למכירה, תוצאות הפעילות המתייחסות לפעילות שהופסקה מוצגות בנפרד ברווח או הפסד, בניכוי השפעת המס.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים, פרשנויות שפורסמו ותיקונים לתקנים

להלן פירוט לגבי תקנים ופרשנויות חדשים שפורסמו, ולא אומצו באימוץ מוקדם על ידי החברה, אשר אינם בתוקף ואשר השפעתם על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

1. IFRS 15 – הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

- ב.חודש מאי 2014 פורסם IFRS 15 (להלן: "התקן"). התקן מחליף את IAS 18 הכנסות, IAS 11 חוזי הקמה ואת IFRIC 13 תכניות נאמנות לקוחות, IFRIC 15 הסכמים להקמת מבנים, IFRIC 18 העברות של נכסים מלקוחות ו- SIC 31 הכנסות - עסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום.
- התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות כדלקמן:
 - א. זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
 - ב. זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
 - ג. קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים, פרשנויות שפורסמו ותיקונים לתקנים (המשך)

ד. הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.

ה. הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018. יישום מוקדם אפשרי.

2. IFRS 9 – מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 פורסם הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 – מכשירים פיננסיים (להלן: "התקן"), המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים-הכרה ומדידה. התקן מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

התקן קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

א. הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.

ב. על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי במועדים מסוימים ניתן לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה לאחר ההכרה הראשונית תהיה על פי שווי הוגן.

הוראות התקן חלות בדרך של יישום למפרע, למעט חריגים כמפורט בתקן, לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות לא יוקדם מיום 1 בינואר 2017. יישום מוקדם אפשרי.

3. IFRS 16 – חכירות

בחודש ינואר 2016 פורסם IFRS 16 בדבר חכירות (להלן: "התקן"). התקן מבטל את IAS 17 והפרשנויות הנלוות לו, וקובע את הכללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי של חכירות ביחס לשני הצדדים לעסקה, דהיינו הלקוח (חוכר) והספק (המחכיר).

התקן מבטל את ההבחנה הקיימת כיום לגבי חוכר, בין חכירות מימוניות לחכירות תפעוליות וקובע מודל חשבונאי אחיד ביחס לכל סוגי החכירות. בהתאם למודל החדש, בגין כל נכס חכור, החוכר נדרש מחד להכיר בנכס בגין זכות השימוש ומאידך בהתחייבות פיננסית בגין דמי החכירה.

הוראות ההכרה בנכס והתחייבות כאמור לא יחולו לגבי נכסים החכורים לתקופה של עד 12 חודשים בלבד וכן ביחס לחכירות של נכסים בעלי ערך נמוך (דוגמת, מחשבים אישיים).

התקן אינו משנה את הטיפול החשבונאי הקיים כיום בספרי המחכיר.

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי.

באור 4 - שיקולי דעת ביישום מדיניות חשבונאית וגורמי מפתח לחוסר וודאות באומדן**א. כללי**

ביישום המדיניות החשבונאית של המפעל, המתוארת בבאור 2 לעיל, נדרשת הנהלת המפעל, במקרים מסוימים, להפעיל שיקול דעת חשבונאי נרחב בנוגע לאומדנים והנחות בקשר לערכם בספרים של נכסים והתחייבויות שאינם בהכרח בנמצא ממקורות אחרים. האומדנים וההנחות הקשורים, מבוססים על ניסיון העבר וגורמים אחרים הנחשבים כרלוונטיים. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

האומדנים וההנחות שבבסיסם הוכנו דוחות כספיים אלו, נבחנים בידי ההנהלה באופן שוטף. שינויים באומדנים החשבונאיים מוכרים רק בתקופה בה בוצע שינוי באומדן במידה והשינוי משפיע רק על אותה תקופה או מוכרים בתקופה האמורה ובתקופות עתידיות במקרים בהם השינוי משפיע הן על התקופה הנוכחית והן על התקופות העתידיות.

ב. גורמי מפתח לחוסר וודאות באומדן**1. הפרשות להליכים משפטיים**

נגד המפעל תלויות ועומדות תביעות בסכום כספי כולל של כ- 13.5 מיליון ש"ח (בשנת 2015 - כ-11.5 מיליון ש"ח), בגין נזקפה הפרשה של כ- 1 מיליון ש"ח (בשנת 2015 - כ-2.5 מיליון ש"ח) כמו כן, תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות ייצוגיות שאושרו כייצוגיות וטרם הוכרעו או סולקו בסכום כספי כולל של כ- 4.7 מיליארד ש"ח (בשנת 2015 - כ-17.2 מיליארד ש"ח) בגין לא נזקפה הפרשה. בהסתמך על חוות דעת של יועצים משפטיים, על פיהן סיכויי הבקשות להידחות גבוהים מסיכוייהם להתקבל, או שטרם ניתן להעריכן או שלא ניתן לחשב את החשיפה הכספית בגינן.

לצורך בחינת הנפקות המשפטיות של תביעות אלה, קביעת הסבירות כי הן תתממנה לרעתה, מסתמכת הנהלת המפעל על חוות דעת של יועצים משפטיים ומקצועיים. לאחר שיועצי המפעל מגבשים את עמדתם המשפטית ואת סיכויי של המפעל באשר לנשוא התביעה, בין אם המפעל יצטרך לשאת בתוצאותיו או שיש ביכולתו לדחות אותה, אומדת הנהלת המפעל את הסכום אותו יש לרשום בדוחות הכספיים, אם בכלל.

פרשנות שונה מזו של יועציה המשפטיים של המפעל למצב חוקי קיים, הבנה שונה של הנהלת המפעל לגבי חוזי התקשרות וכן שינויים שמקורם בפסיקה רלוונטית או בתוספת עובדות חדשות, יש בהם כדי להשפיע על ערכה של ההפרשה הכוללת בגין ההליכים המשפטיים העומדים כנגד המפעל ובכך להשפיע באופן מהותי על מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה של הקבוצה.

2. הטבות לעובדים

הערך הנוכחי של התחייבות המפעל לתשלום פיצויי פיטורין ולתוכנית פנסיה לעובדיה מתבסס על מספר רב של נתונים, אשר נקבעים על בסיס הערכה אקטוארית, תוך שימוש במספר רב של הנחות, לרבות שיעור היוון. שינויים בהנחות האקטואריות עשויים להשפיע על ערכן בספרים של התחייבויות החברה לתשלום פיצויי פיטורין ותשלומי פנסיה. המפעל אומד את שיעור היוון אחת לשנה, בהתבסס על שיעור היוון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. הנחות מפתח אחרות נקבעות בהתבסס על התנאים השוררים בשוק, ועל בסיס הניסיון שנצבר בקבוצה. לפרטים נוספים אודות ההנחות בהן עשתה החברה שימוש ראה באור 18 להלן.

באור 5 - מזומנים ושווי מזומנים

ההרכב:

מאוחד		שיעור הריבית %	
ליום 31 בדצמבר			
2015	2016		
אלפי שקלים חדשים			
35,600	48,469		מזומנים בשקלים
98,814	28,999		מזומנים במטבע חוץ
556,443	254,412	0.01-0.09	פיקדונות לזמן קצר
690,857	331,880		

באור 6 - פיקדונות בתאגידים בנקאיים

א. פיקדונות לזמן קצר:

ההרכב:

מאוחד		שיעור הריבית %	
ליום 31 בדצמבר			
2015	2016		
אלפי שקלים חדשים			
44,830	-	0.25-0.4	פיקדונות צמודים (*)
127,433	559,704	0.01-0.68	פיקדונות ללא הצמדה
322	12		חלויות שוטפות של פיקדונות המשמשים כבטוחה ליתרת הלוואות של רשויות מקומיות
78,646	2,344		חלויות שוטפות של פיקדונות לזמן ארוך
251,231	562,060		

(*) בשנת 2015 הפיקדונות צמודים למדד המחירים לצרכן או לריבית הפריים.

באור 6 - פיקדונות בתאגידים בנקאיים (המשך)

ב. פיקדונות לזמן ארוך:

ההרכב:

מאוחד		שיעור הריבית %	
ליום 31 בדצמבר			
2015	2016		
אלפי שקלים חדשים			
2,776	2,422	4.45	פיקדונות צמודים (*)
118,530	213,896	0.8-2	פיקדונות ללא הצמדה
121,306	216,318		
335	12		פיקדונות בתאגידים בנקאיים המשמשים כבטוחה ליתרת הלוואות של תאגידים בנקאיים לרשויות מקומיות
121,641	216,330		
(78,968)	(2,356)		בניכוי חלויות שוטפות
42,673	213,974		

(*) בשנת 2016 הפיקדונות צמודים למדד המחירים לצרכן בלבד ובשנת 2015 הפיקדונות צמודים למדד המחירים לצרכן או לריבית הפריים.

מועדי הפירעון של הפיקדונות לזמן ארוך:

מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
78,646	2,344	שנה ראשונה
348	111,704	שנה שנייה
40,688	5,442	שנה שלישית
379	395	שנה רביעית
397	70,797	שנה חמישית
848	25,636	שנה שישית ואילך
121,306	216,318	

ג. פיקדונות בתאגידים בנקאיים המשמשים כבטוחה ליתרת הלוואות של תאגידים בנקאיים לרשויות מקומיות:

ההלוואות לרשויות מקומיות ניתנו בתיאום עם משרדי הממשלה למטרות חינוך, בריאות ורווחה. משנת 1985 הופסק מתן ההלוואות פרט ליתרת ההלוואות בגין תוכניות שאושרו קודם לכן.

באור 6 - פיקדונות בתאגידים בנקאיים (המשך)

מועדי הפירעון של הפיקדונות לזמן ארוך המשמשים כבטוחה:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
322	12
13	-
<u>335</u>	<u>12</u>

שנה ראשונה - חלויות שוטפות
שנה שנייה

באור 7 - ניירות ערך סחירים

ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
1,657,744	1,768,547
733,756	1,033,372
224,081	215,239
119,054	187,967
10,797	6,597
<u>2,745,432</u>	<u>3,211,722</u>
(169,285)	(166,878)
<u>2,576,147</u>	<u>3,044,844</u>

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות
תעודות סל וקרנות נאמנות
מניות
מלווה קצר מועד

בניכוי - ניירות ערך סחירים משועבדים (ראה באור 18ז')

באור 8 - משווקים ולקוחות

א. ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
(*) 141,251	143,494
25,777	28,802
<u>167,028</u>	<u>172,296</u>

משווקים ראשיים עבור הגרלות
חברות כרטיסי אשראי

(*) סווג מחדש בקיזוז תוספת עמלה למשווקים.

ב. נכון ליום 31 בדצמבר 2016 חובות המשווקים הראשיים מובטחים בערבויות בנקאיות בסך של כ-227,695 אלפי ש"ח.

תקופת האשראי הממוצעת למשווק עבור הגרלות הינה 3-4 ימים ותקופת האשראי הממוצעת במכירת כרטיסי חיש גד הינה 24 ימים.

באור 9 - מלאי

ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
8,223	9,480
3,463	3,948
2,179	2,668
<u>13,865</u>	<u>16,096</u>

כרטיסי חיש גז
מוצרי קידום מכירות
גלילי נייר וטפסים אחרים

באור 10 - חייבים אחרים

ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
3,043	4,590
-	1,887
871	6,614
4,821	3,312
<u>8,735</u>	<u>16,403</u>

הוצאות מראש
מס הכנסה - חברה
הכנסות ריבית לקבל
חייבים אחרים

באור 11 - רכוש קבוע, נטו

א. ההרכב:

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים ותשתית למערכת מקוונת	כלי רכב	ביתנים	קרקע ומבנים	
אלפי שקלים חדשים							
729,353	11,321	54,858	352,149	374	222,573	88,078	עלות
42,673	216	7,084	22,698	-	12,030	645	יתרה ליום 1 בינואר 2015
(52,414)	-	(12,165)	(4,331)	(13)	(6,958)	(28,947)	תוספות במשך השנה
719,612	11,537	49,777	370,516	361	227,645	59,776	גריעות במשך השנה
31,513	84	6,030	8,605	106	15,088	1,600	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(6,197)	-	(2,140)	(2,939)	-	(1,029)	(89)	תוספות במשך השנה
744,928	11,621	53,667	376,182	467	241,704	61,287	גריעות במשך השנה
							יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
540,818	601	30,714	298,327	127	163,648	47,401	פחת נצבר
36,034	1,129	6,662	14,654	32	11,174	2,383	יתרה ליום 1 בינואר 2015
(42,123)	-	(10,443)	(3,784)	(6)	(6,275)	(21,615)	פחת לשנה
534,729	1,730	26,933	309,197	153	168,547	28,169	גריעות במשך השנה
59,196	1,158	7,048	37,503	47	11,095	2,345	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(4,397)	-	(1,259)	(2,568)	-	(481)	(89)	פחת לשנה
589,528	2,888	32,722	344,132	200	179,161	30,425	גריעות במשך השנה
							יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
155,400	8,733	20,945	32,050	267	62,543	30,862	עלות מופחתת
							ליום 31 בדצמבר 2016
184,883	9,807	22,844	61,319	208	59,098	31,607	ליום 31 בדצמבר 2015

באור 11 - רכוש קבוע, נטו (המשך)

ב. ביום 14 באוקטובר 2010 שילמה החברה סך של 6,815 אלפי ש"ח למנהל מקרקעי ישראל בגין דמי היוון לחכירת קרקע המיועדת להקמת מבנה חדש לפעילותה. ביום 30 במרס 2011 נחתם חוזה חכירה בין החברה (להלן - "החוכר") לבין מנהל מקרקעי ישראל לתקופה של 49 שנים שתחילתה ביום 6 באוקטובר 2010 (להלן - "יום אישור העסקה"), ולתקופת חכירה נוספת שתחילתה 49 שנים החל מתום תקופת החכירה. ביום 30 בינואר 2014 אישר דירקטוריון המפעל את ביטול ההחלטה בדבר הקמת מבנה חדש לחברה. כמו כן, הוחלט על בחינה של מימוש הקרקע בהליך מכרזי שתוצאותיו יובאו לאישור הדירקטוריון, לצורך כך קיבלה החברה ביום 29 בינואר 2014 הערכת שמאי שבחנה את שווי השוק של זכות החכירה המהוונת. כתוצאה מהערכת השמאי הכירה החברה בירידת ערך בסך של 1,412 אלפי ש"ח. ההפסד מירידת ערך הוכר ברווח והפסד בשנת 2014 בסעיף הוצאות אחרות. ביום 17 לאוגוסט 2015 נחתם הסכם למכירת הקרקע בתמורה לסכום כולל של 11,429 אלפי ש"ח. כתוצאה מהמכירה רשמה החברה רווח הון בסך 3,113 אלפי ש"ח שהוכר בסעיף הכנסות אחרות. ג. ביום 1 ביולי 2014 חתמה החברה הסכם עם חברת AUSTRIAN GAMING INDUSTRIES להקמת מערכת מכונות משחקים חדשה לחברה בתמורה לסך של 11,254 אלפי דולר. התמורה תשולם בהתאם לאבני הדרך הכלולות בהסכם. נכון ל-31.12.16 שילם המפעל כ- 10,334 אלפי דולר. ד. לקראת תום שנת 2016 הודיע משרד האוצר לחברה על כוונתו לא להותיר את משחק חיש גד אלקטרוני (EIL) לאחר 31 בדצמבר 2016. בתיקוני היתר 2012 מ 1 בינואר 2017 הושמט ההיתר להפעיל משחק חיש גד אלקטרוני (EIL), בהתאם לכך הופחתו מכונות המזל במלואם בתום שנת 2016.

באור 12 - נכסים בלתי מוחשיים

א. ההרכב:

פוטנטיים	תוכנה	סה"כ	אלפי שקלים חדשים
עלות			
19,975	150,886	170,861	יתרה ליום 1 בינואר 2015
-	35,390	35,390	תוספות במשך השנה
19,975	186,276	206,251	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	3,681	3,681	תוספות במשך השנה
19,975	189,957	209,932	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
פחת נצבר			
10,075	91,148	101,223	יתרה ליום 1 בינואר 2015
1,338	17,781	19,119	פחת במשך השנה
11,413	108,929	120,342	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
8,562	37,054	45,616	פחת במשך השנה
19,975	145,983	165,958	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	43,974	43,974	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016
8,562	77,347	85,909	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2015

ב. הופחתו עלויות התוכנה המיוחסות לפעילות חיש גד אלקטרוני (EIL) והפוטנטי (ראה באור 11ד').

באור 13 - זכויות שטרם נפדו כולל זכויות לתשלום לשיעורין

ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
137,168	154,224
39,941	35,770
<u>177,109</u>	<u>189,994</u>

זכויות שטרם נפדו
זכויות לתשלום לשיעורין

באור 14 - ספקים ונותני שרותים

ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
64,695	47,980
27	343
<u>64,722</u>	<u>48,323</u>

חובות פתוחים
המחאות לפרעון

באור 15 - זכאים ויתרות זכות

ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
18,113	14,969
10,985	9,913
8,995	3,509
1,943	1,548
<u>40,036</u>	<u>29,939</u>

מוסדות ממשלתיים
הוצאות לשלם
הכנסות מראש
זכאים אחרים

(*) סווג מחדש, ראה באור 8.

באור 16 - הפרשות ושעבודים

א. ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
1,721	2,500
1,900	461
(1,121)	(2,000)
<u>2,500</u>	<u>961</u>

יתרה ליום 1 בינואר
הפרשות נוספות שהוכרו
סכומים שנוצלו במהלך השנה
יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. מידע נוסף בדבר הליכים משפטיים:

1. לתאריך המאזן קיימות כנגד המפעל תביעות תלויות שונות בסכום כולל של כ-13.5 מיליון ש"ח (בשנת 2015 - כ-11.5 מיליון ש"ח) הנובעות ממהלך העסקים הרגיל של המפעל. הנהלת המפעל, בהסתמך על חוות דעת של יועציה המשפטית, כללה בדוחות הכספיים הפרשה לתביעות משפטיות בסך של כ-1 מיליון ש"ח (בשנת 2015 - כ-2.5 מיליון ש"ח) לכיסוי החשיפה האפשרית בגין התביעות האמורות.

כמו כן, תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות ייצוגיות שאושרו כייצוגיות וטרם סולקו בסכום כספי כולל של כ-4.7 מיליארד ש"ח (בשנת 2015 - כ-17.2 מיליארד ש"ח) בגין לא נזקפה הפרשה בהסתמך על חוות דעת של יועצים משפטיים, על פיהן סיכויי הבקשות להידחות גבוהים מסיכוייהם להתקבל, או שטרם ניתן להעריך או שלא ניתן לחשב את החשיפה הכספית בגינן.

2. בחודש נובמבר 2010, בחודש מרץ 2012 ובחודש אפריל 2013 הוגשו לבתי המשפט המחוזי והשלום בתל אביב תביעות נגד המפעל ובקשות לאישור התביעות כתובענות ייצוגיות בסכומים של כ-8 מיליון ש"ח, כ-1.6 מיליון ו-1.6 מיליון ש"ח, בהתאמה (להלן - "התובענות").
לטענת התובענות המפעל מציג ומפרסם לציבור המשתתפים בהגרלות משחק 123 משולב (להלן - "המשחק") את סיכויי הזכייה בפרס השני גבוה יותר מהסיכוי בפועל וכן המפעל מציג את שיעור הזכייה כגבוה יותר מהשיעור בפועל. התובעים טוענים בנוסף כי המפעל התעשר על חשבון המשחקים, הטעה אותם והפר את חובת הגילוי על פי חוק הגנת הצרכן וכן המשחק איננו שוויוני.
ביום 31 בינואר 2012 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב את אחת התביעות כתביעה ייצוגית.
ביום 25 בפברואר 2014 הוגש לבית המשפט הסכם פשרה שתוקן ביום 26 במרץ 2015 שאושר על ידי משרד האוצר לשלושת התובענות בעניין הגרלת המשחק. במסגרת הסכם הפשרה נקבע סכום פיצוי כספי בסך של עד 513 אלפי ש"ח למשתתפי המשחק במסגרת ההגרלות המיוחדות והיתרה עד לסכום שנקבע בהסכם הפשרה (לפחות 780 אלפי ש"ח) יועברו על ידי החברה כתרומה לעמותת "אפשר" העוסקת בטיפול בנפגעי אלכוהול והימורים, תקופת ההגרלות המיוחדות תהיה לשלושה שבועות או עד לחלוקת שווי ההטבה, כמוקדם מביניהם.
ביום 5 במאי 2015 ניתן פס"ד בית משפט המאשר את הסכם הפשרה בין הצדדים.

באור 16 - הפרשות ושעבודים (המשך)

- בשנת הדוח שולמו כל הכספים בהתאם להסכם הפרשה.
 דוחות כספיים אלה לא נכללה הפרשה בקשר לכך.
3. ביום 5 בספטמבר 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד המפעל ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-10.3 מיליארד ש"ח.
 התביעה טוענת לאי חוקיות בעריכת ההגרלות על ידי המפעל, הפרת חובת פרסום תכניות ההגרלות דוכני המכירה, הטעיה והפרת תנאי ההיתר לעריכת הגרלות שניתן למפעל על ידי משרד האוצר.
 ביום 3 בפברואר 2015 ניתן פסק דין של בית המשפט אשר דחה את הבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית וביום 13 באפריל 2015 הוגש ערעור לבית המשפט העליון.
 ביום 1 באוגוסט 2016 התקיים דיון אשר במסגרתו, נדחה הערעור ללא צו הוצאות.
4. ביום 3 באפריל 2013 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד המפעל ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-4.5 מיליארד ש"ח.
 לטענת התביעה, המפעל מפרסם את סל הפרסים של כרטיסי "חיש גד בורסה" ו"חיש גד דיבידנד" באופן מטעה, התעשר על חשבון המשחקים, הטעה אותם והפר את חובת הגילוי על פי חוק הגנת הצרכן.
 נכון למועד דוחות כספיים אלה מקיימים הצדדים הליך גישור.
 הנהלת המפעל, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, אינה יכולה בשלב זה להעריך את סיכוי התביעה להתקבל ולפיכך לא נכללה הפרשה בדוחות כספיים אלה בקשר לכך.
5. ביום 3 ביולי 2014 הוגשה תביעה כנגד המפעל ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית בסך של 10 מיליון ש"ח.
 לטענת התביעה, אופן הצגת כרטיסי חיש גד בנקודות המכירה אינו מאפשר לצרכנים לראות את המחיר המודפס עליהן, וכן המפעל אינו מפרסם בנקודות המכירה קטלוג של כל הכרטיסים ומחירים. כמו כן לטענת התביעה, מפעל הפיס אינו מפרסם בנקודות המכירה את מחירי כל סוגי טפסי הלוטו השונים ומחירים ואת מגוון האפשרויות למילוי טופס הלוטו. התובע טוען כי בכך הפר המפעל את חוק הגנת הצרכן, תקנות הגנת הצרכן וכן את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים ובכך גרם לציבור נזק.
 ביום 21 בינואר 2016 הגישו הצדדים הודעה על הסכם פשרה ובחודש יוני 2016 ניתן פס"ד בית משפט המאשר את הסכם הפשרה בין הצדדים לפי ישלם המפעל סך 1,500 אלפי ש"ח לפי החלוקה שאושרה ע"י בית משפט.
 יתרת ההפרשה בגין תביעה זו בסך 900 אלפי ש"ח נכללה בסעיף הוצאות לשלם.
6. ביום 6 ביוני 2016 הוגשה תביעה כנגד המפעל בבית המשפט על סך 100 מיליון ש"ח ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. לטענת התביעה, המפעל מטעה את לקוחותיו תוך פרסום מצגי זכויות בהגרלות הגבוהים מהזכייה בפועל וללא פרסום תאריך המשקף הטעייה, מרמה ועשיית עושר שלא כדין.
 להערכת יועציו המשפטיים של המפעל לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי התביעה ואישור הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית.

באור 16 - הפרשות ושעבודים (המשך)

7. ביום 16 ביוני 2016 הוגשה תביעה בבית המשפט כנגד המפעל בסך כ-2.5 מיליארד ש"ח ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. לטענת התביעה, המפעל מחויב לשיעור החזר בפועל בגין פרסים בהגרלות חיש גד אלקטרוני שהינו נמוך מתנאי ההגרלה כפי שמפרסם המפעל ובמסגרת התביעה המפעל נדרש להחזיר את ההפרש בין שיעור החזר לו הוא מחויב לעומת שיעור החזר בפועל. המבקש הסתלק מהבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית ללא הוצאות.
8. ביום 31 בדצמבר 2016 הוגשה תביעה בבית המשפט כנגד המפעל בסך כ-103 מיליון ש"ח ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. לטענת התובע המפעל מציג באתר האינטרנט נתונים זכיייה שונים מהמוצג באפליקציה תוך כדי הטעיית משתמשי חיש גד אלקטרוני. להערכת יועציו המשפטיים של המפעל לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי התביעה ואישור הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית.
9. ביום 3 בינואר 2017 הוגשה בקשה לבית המשפט לאישור תביעה ייצוגית ללא ערך כספי לתביעה ובקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. לטענת התובע המפעל מפר את ההיתר גורם להגדלת ההפסד הכולל של המהמרים ומשפיע עליהם באופן בלתי הוגן בהקשר של עלות השתתפות בהימור במכונת חיש גד אלקטרוני על פי ההיתר. להערכת יועציו המשפטיים של המפעל לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי התביעה ואישור הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית.
10. ביום 8 בינואר 2017 הוגשה עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבג"צ על ידי 6 זכיינים כנגד משרד האוצר והמפעל על מנת להורות על הוראות מעבר כתוצאה מיישום החלטתו של שר האוצר בדבר ביטול ההגרלות האלקטרוניות במסגרת היתר 2017 לצורך מתן תקופת התארגנות נוכח ההשלכות הקשות הצפויות מהפסד ההגרלות האלקטרוניות. העתירה תלויה ועומדת בבית המשפט. במסגרת התדיינות בין נציגי העותרים למשרד האוצר ומפעל הפיס הוצע לעותרים, לפני משורת הדין, הסכם פשרה הכולל הטבה לזכיינים כנגד אי חידוש ההגרלות האלקטרוניות וויתור על כלל טענות הזכיינים כנגד משרד האוצר והמפעל בקשר עם השינויים שנערכו במסגרת היתר 2017 (ראה באור 1ה').
11. כנגד המפעל הוגשו תביעות נוספות על ידי אחרים בנוסף לאלו המתוארות בפסקאות 2-10 לעיל. התביעות הן בין היתר בגין קבלת כספי זכיייה בהגרלה שלא התקבלו, פיטורי עובדת שלא כדין ותביעת כספים נוספים בהתאם להסכם הקיבוצי החדש וכן תביעת שכר טרחה בגין עבודות ספקים. בדוחות כספיים אלה נכללה הפרשה בסך 900 אלפי ש"ח בגין התביעות כאמור המשקפים לדעת הנהלת המפעל ובהסתמך על הערכות היועצים המשפטיים כמספיקים לכיסוי נזקים אפשריים בגין התביעות הנ"ל.

באור 16 - הפרשות ושעבודים (המשך)

ג. שעבודים וערבויות:

1. המפעל רשם שעבודים שוטפים וקבועים מדרגה ראשונה מוגבלים לסכום של 630 מיליון ש"ח בבנק דיסקונט נאמנות בע"מ מתוכם סך 130 מיליון ש"ח להבטחת התחייבויותיו המפעל לפנסיה תקציבית (ראה באור 18ז') ויתרת השעבודים בסך 500 מיליון ש"ח הוסרה בשנת 2017.
2. למפעל ערבויות בסך כ-2,112 אלפי ש"ח בבנק מזרחי טפחות להבטחת התחייבויות תשלומי שכר דירה בנקודות מכירה.

באור 17 - מענקים שטרם שולמו

א. ההרכב:

מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
2,457,091	2,642,932	מענקים לרשויות מקומיות
1,283,273	1,122,025	מענקים בגין הקמת כיתות לימוד וגני ילדים
118,228	139,701	פרויקט מלגות פיס
80,504	83,721	מענקים למועצת הפיס לתרבות ואומנות
2,668	3,938	קרנות מפעל הפיס
1,104	721	אחרים
3,942,868	3,993,038	

ב. תשלום כספי המענקים מבוצע בהתאם לשלבים שנקבעים על ידי המפעל לגבי כל סוג של מענק, וזאת לאחר שהוכח על ידי הרשות המקומית ביצוע השלבים להנחת דעתו של המפעל. לאור הקושי לחזות בצורה מהימנה את מועד ביצוע הפרויקטים ובשל העובדה כי קצב ביצוע הפרויקטים על ידי הרשויות המקומיות אינו בשליטתו של המפעל, סווגו כל ההתחייבויות למענקים במסגרת ההתחייבויות השוטפות.

ג. במסגרת ההיתרים השונים לעריכת הגרלות שניתנו למפעל התחייב המפעל להעמיד מקורות לבניית כיתות לימוד, גני ילדים חדשים, מענקים לרשות מקומיות ולמטרות נוספות, בכפוף לאמור בהיתרים. למפעל אין זכות משפטית להימנע מחלוקה או לשנות אותה. לפרטים נוספים אודות ההתחייבות הנ"ל ראה באור 1.

ד. ביום 16 במאי 2012 אישר דירקטוריון המפעל תוכנית לאיגום משאבים לרשויות המקומיות בסכום כולל של כ-176,800 אלפי ש"ח על חשבון אמות המידה שיאושרו בשנים 2013 - 2016.

ה. ביום 14 בנובמבר 2013 אישר דירקטוריון המפעל השלמת הקצאות למענקים לרשויות המקומיות בהתאם ל"מורה הדרך" בסכום השווה ל-46.25% מהרווח על פי הוראות היתר, כפי שיחושב בדוחות הכספיים המבוקרים לכל אחת מהשנים 2013 - 2016. בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נכללה בדוחות הכספיים התחייבות בהתאם לתוצאות הרווח השנתי.

באור 17 - מענקים שטרם שולמו (המשך)

- ו. ביום 14 בנובמבר 2013 אישר דירקטוריון המפעל הקדמת תשלום לבניית כיתות לימוד וגני ילדים על חשבון השנים 2015 ו-2016 בסכום של מיליארד ש"ח. בשנת 2014 העבירה החברה את מלוא הסכום למטרת בניית כיתות וגני ילדים.
- ז. ביום 30 בינואר 2014 אישר דירקטוריון המפעל הקדמת הקצאות לרשויות המקומיות על חשבון שנת 2015 בסך של 600 מיליוני ש"ח. ביום 27 בפברואר 2014 אישר דירקטוריון המפעל את אמת המידה ויתרה לניצול במסגרת חלוקת הכספים על חשבון שנת 2015.
- ח. ביום 31 ביולי 2014 אישר דירקטוריון המפעל הקדמת הקצאות לרשויות המקומיות על חשבון שנת 2016 בסך של כ-507 מיליוני ש"ח. ביום 21 באוגוסט 2014 אישר דירקטוריון המפעל את אמת המידה במסגרת חלוקת הכספים על חשבון שנת 2016.
- ט. ביום 20 באוגוסט 2015 אישר דירקטוריון המפעל הקצאת 500 מיליון ש"ח לרשויות המקומיות, המורכבים מסך של כ-244 מיליון ש"ח בגין השלמת ההקצאה למענקים על חשבון שנת 2014, סך של כ-131 מיליון ש"ח בגין תוספת להקדמת ההקצאה על חשבון שנת 2015, וסך של 125 מיליון ש"ח בגין תוספת להקדמת ההקצאה על חשבון שנת 2016.
- י. ביום 29 באוקטובר 2015 אישר דירקטוריון המפעל את אמת המידה במסגרת חלוקת הכספים האמורה לשנים 2015 - 2016.
- יא. ביום 16 במרץ 2017 אישר דירקטוריון המפעל הקצאת 1.2 מיליארד ש"ח לרשויות המקומיות, המורכבים מסך של כ-92 מיליון ש"ח בגין השלמת ההקצאה למענקים על חשבון שנת 2015, סך של 70 מיליון ש"ח בגין תוספת ההקצאה על חשבון שנת 2016, וסך של כ-528 מיליון ש"ח ו-510 מיליון ש"ח בגין מקדמות לשנים 2017 ו-2018 בהתאמה.
- יב. לאחר החלטה זו, סך ההקצאה לרשויות המקומיות בגין שנת 2015 עומדת על סך כ-822 מיליון ש"ח, סך הקדמת ההקצאה לרשויות המקומיות על חשבון שנת 2016 עומד על כ-703 מיליון ש"ח וסך הקדמת ההקצאה לרשויות המקומיות על חשבון שנים 2017 ו-2018 עומד על כ-528 מיליון ש"ח ו-510 מיליון ש"ח בהתאמה.
- יג. נכון למועד הדוחות הכספיים קיימים מענקים מאושרים לרשויות המקומיות על חשבון אמות המידה של השנים הבאות. מענקים על חשבון אמות המידה של השנים הבאות ששולמו בסך של כ-670 אלפי ש"ח (בשנת 2015 - 1,226 אלפי ש"ח) הוכרו כמקדמות לרשויות המקומיות במסגרת הרכוש השוטף.
- יד. נכון למועד הדוחות הכספיים, אושרו על ידי דירקטוריון המפעל מענקים למועצת הפיס לתרבות ואמנות ולפרויקט מלגות פיס וכן למענקים אחרים בסכום כולל של כ-18,362 אלפי ש"ח (בשנת 2015 - 20,911 אלפי ש"ח), אשר טרם הוכרו כהתחייבות בדוחות הכספיים. מקורות תקציביים למענקים אלו נכללו במסגרת ההון (ראה באור 19).

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים

א. ההרכב:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
169,285	166,878
8,982	7,207
12,748	13,313
8,953	8,741
199,968	196,139
(782)	(662)
199,186	195,477

מוצג במסגרת התחייבויות לא שוטפות:

הטבות לאחר סיום העסקה במסגרת תכניות להטבה מוגדרת

פנסיה תקציבית ומענקי פרישה

פיצויי פרישה ופיטורין

פדיון ימי מחלה

שי לחג ונופש

בניכוי - חלויות שוטפות בשל הטבות לעובדים

מוצג במסגרת התחייבויות שוטפות:

הטבות לעובדים

מוסדות בשל שכר

חופשה

הפרשות בגין הטבות לעובדים

חלויות שוטפות בשל הטבות לעובדים

4,266	4,626
7,930	8,225
6,826	11,025
782	662
19,804	24,538

ב. הטבות לאחר סיום העסקה:

1. הגדרות והנחות בדבר חישוב הפרשות בגין הטבות לעובדים:

- א. ההערכה האקטוארית בוצעה על ידי אקטואר מוסמך שהינו חבר אגודת האקטוארים בישראל.
- ב. שיטת החישוב של ההתחייבויות להלן הינה לפי שיטת יחידת זכאות חזויה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 19 (המתוקן) לפיו לכל עובד וגמלאי מבוצעת בנפרד תחזית תזרים מזומנים של סכומי הפנסיה והמענקים שישולמו עבורו בעתיד על פי הנחת שיעורי ריבית להיוון והנחות נוספות המתוארות בסעיפים ג'-ח' להלן.
- ג. שיעור ריבית להיוון לחודש דצמבר 2016 נגזר מעקום תשואה נכון לאותו תאריך של אג"ח קונצרניות צמודות מדד, אשר מדורגות AA ומעלה. בהיוון תחזית תזרים המזומנים העומדת בבסיס הערכת ההתחייבויות כלפי כל עובד וגמלאי נעשה שימוש ישיר בכל שיעור הריבית הגלומים בעקום התשואה כאמור.

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

להלן שיעורי ריבית ההיוון הנומינלית שנעשה בהן שימוש לצורך ההערכה האקטוארית:

<u>2015</u>	<u>2016</u>	
4.6	4.6	פנסיה תקציבית ומענקי פרישה
4.2	4.4	פיצויי פרישה ופיטורין
4.2	4.4	פדיון ימי מחלה
4.6	4.7	שי לחג ונופש

ד. שיעורי אינפלציה חזויים בשיעור 1.9% בגין פנסיה תקציבית ובשיעור 1.8% בגין הטבות לעובדים כמתואר בסעיפים 3-5 להלן הנגזר מההפרש בין עקום תשואה על אג"ח שקליות לעקום תשואה של אג"ח צמודות מדד.

ה. ניתוח שיעור גידול עתידי בשכר הינו על פי ותק ונתוני שכר שהתקבלו מהמפעל.

ו. שיעור עזיבת העובדים הכוללת פיטורין והתפטרות מרצון הינו אפסי בפנסיה תקציבית ובשיעור שנקבע על פי הערכות הנהלת המפעל בגין הטבות לעובדים כמתואר בסעיפים 3-5 להלן.

ז. גיל הפרישה לגמלאות הינו לפי חוק גיל פרישה התשס"ד-2004 (להלן: "החוק") הינו גיל 67 לגברים וגילאים 62-64 לנשים. בשנת הדוח, להבדיל משנה קודמת, עבור אישה שתצבור 35 שנות ותק אחרי הגיל הקבוע בחוק. ההנחה היא שתפרוש במועד שבו תצבור 35 שנות ותק אך לא מאוחר מגיל 67.

ח. שיעור התמותה נקבעו בהתאם לחוזר פנסיה 1-3-2013 אשר פורסם על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון בשנת 2013 לפי שיעור התמותה הינם סטנדרטיים ללא ביטוי למצב בריאותי אישי של עובדים וגמלאים במפעל.

2. תכניות להטבה מוגדרת בגין התחייבות בגין פנסיה תקציבית:

א. כללי:

ההתחייבות לתשלומי פנסיה ומענקי פרישה נקבעת על בסיס החבויות הפנסיוניות הכוללות של המפעל כלפי העובדים והגמלאים בפנסיה תקציבית.

המחויבויות האמורות חושבו תוך שימוש בהערכה אקטוארית. הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת והעלויות המתייחסות של שירות שוטף ושירותי עבר, נמדדו תוך שימוש בשיטת יחידת הזכאות החזויה.

פנסיה תשולם לכל פנסיונר ולגמלאי עתידי (עובד פעיל כיום) עד סוף חייהם ולאחר מותם תשולם פנסיית שאירים בשיעור של 60% מקצבתם לבת הזוג.

ב. לגבי הנחות לחישוב ההתחייבות בגין פנסיה תקציבית ראה סעיף 1 לעיל.

ג. להלן ניתוחי רגישות בשנת הדוח לחישוב ההתחייבות בגין פנסיה תקציבית בהתחשב בשינוי שיעור הריבית להיוון ושיעור גידול עתידי בשכר:

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

2015		2016	
שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח
(13.7)	(23,248)	(13.8)	(23,053)
17.3	29,319	17.4	29,019
17.2	29,034	5.5	9,255
(13.8)	(23,360)	(5)	(8,277)

3. תכניות להטבה מוגדרת בגין התחייבות בגין פיצויי פרישה ופיטורין:

א. כללי:

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את המפעל לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה (לרבות עובדים העוזבים את מקום העבודה תחת נסיבות ספציפיות אחרות). חישוב ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד - מעביד מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת אחרונה של העובד אשר לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים ובהתחשב במספר שנות העבודה שלו.

על פי ההסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם בין המפעל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, החל משנת 2004 יפקיד המפעל לקופות פיצויים בשיעור 6% משכר העובדים שבתחולת ההסכם ושאינם נכללים במסגרת הסדר הפנסיה התקציבית. הפקדות אלו יהיו בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין התשכ"ג - 1963 ועל פיו הפקדות אלו בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות ומחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים אם לתכנית לא יהיו מספיק נכסים כדי לשלם את כל הטבות העובד המתייחסות ישירות לעובד בתקופה השוטפת ובתקופות הקודמות עם ותק של שנה או יותר, בגין הסכומים שהופקדו בשיעור כאמור לעיל.

בפועל מפקיד המפעל בשיעור של 8.33% משכרם החודשי של עובדיו כאמור. בגין ההפקדות בשיעור של 6% פטור המפעל מכל התחייבות להשלמת תשלומים נוספים כאמור, בגין תקופת העבודה החל מתחולת ההסכם הקיבוצי.

לגבי עובדים שאינם זכאים לפנסיה תקציבית מחושבת התחייבות בשיעור של 2.33% משכרם הקובע של עובדי המפעל שבתחולת ההסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם בין החברה לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה בשנת 2004. עד לשנת 2004 שהינו מועד חתימת ההסכם הקיבוצי המיוחד מחושבת ההתחייבות בשיעור של 8.33% משכרם הקובע של עובדי המפעל, בגין תקופת העסקתם עד ליום חתימת ההסכם כאמור.

כמו כן מחושבת ההתחייבות בגין עובדים בהסכמים אישיים שאינם בתחולת סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין תשכ"ג - 1963.

ב. לגבי הנחות לחישוב ההתחייבות בגין פיצויי פרישה ראה סעיף 1 לעיל.

ג. להלן ניתוחי רגישות בשנת הדוח לחישוב ההתחייבות בגין פיצויי פרישה ופיטורין בהתחשב בשינוי שיעור הריבית להיוון, שיעור גידול עתידי בשכר ושיעורי עזיבת עובדים:

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

2015		2016		
שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	
(9.4)	(2,169)	(8.8)	(2,009)	עליה של 1% בשיעור הריבית להיוון
11.8	2,726	12.1	2,751	ירידה של 1% בשיעור הריבית להיוון
11.8	2,719	12	2,745	עליה של 1% בשיעור גידול שנתי בשכר
(9.2)	(2,122)	(8.5)	(1,928)	ירידה של 1% בשיעור גידול שנתי בשכר
0.2	51	1.5	338	עליה של 1% לשנה בשיעורי פיטורין
(0.3)	(66)	(0.5)	(114)	ירידה של 1% לשנה בשיעורי פיטורין
(4.1)	(938)	(3.1)	(710)	עליה של 1% לשנה בשיעורי התפטרות מרצון

4. תכניות להטבה מוגדרת בגין התחייבות בגין פדיון ימי מחלה:

א. כללי:

עובדי המפעל זכאים ל-30 ימי מחלה שנתיים המצטברים משנה לשנה ללא תקרה בעת פרישתם לגמלאות, סיום עבודה בתנאים מסוימים ובמקורים נוספים. העובד זכאי למענק עבור ימי מחלה שלא נוצלו בתקופת עבודתו, בהתאם לשיעור ניצול ימי המחלה בתקופת העבודה ועל פי השיעור שנקבע בהסכם הקיבוצי.

ב. לגבי הנחות לחישוב ההתחייבות בגין פדיון ימי מחלה ראה סעיף 1 לעיל.

ג. להלן ניתוחי רגישות בשנת הדוח לחישוב ההתחייבות בגין פדיון ימי מחלה בהתחשב בשינוי שיעור הריבית להיוון, שיעור גידול עתידי בשכר ושיעורי עזיבת עובדים:

2015		2016		
שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	
(10.2)	(1,295)	(10.6)	(1,411)	עליה של 1% בשיעור הריבית להיוון
11.9	1,519	12.5	1,664	ירידה של 1% בשיעור הריבית להיוון
11.9	1,522	12.6	1,674	עליה של 1% בשיעור גידול שנתי בשכר
(10.4)	(1,320)	(10.8)	(1,442)	ירידה של 1% בשיעור גידול שנתי בשכר
(1.8)	(232)	(1.4)	(189)	עליה של 1% לשנה בשיעורי פיטורין
1.7	222	0.4	59	ירידה של 1% לשנה בשיעורי פיטורין
(1.8)	(232)	(1.4)	(189)	עליה של 1% לשנה בשיעורי התפטרות מרצון

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

5. תכניות להטבה מוגדרת בגין התחייבות בגין שי לחג ונופש לאחר פרישה לגמלאות:

א. כללי:

עובדי המפעל שפרשו לגמלאות או שיפרשו לגמלאות זכאים לקבל שי לחג בסך 880 ש"ח, 1,760 ש"ח או 2,200 ש"ח לשנה כסכום קבוע כתלות בוותק. כמפורט בהסכם הקיבוצי החל ממועד פרישתו ועד לסוף חייו. כמו כן זכאים העובדים כאמור למימון טיול שנתי בסך 5,878 ש"ח נכון לשנת הדוח.

החל משנת הדוח הזכות לקבלת השי לחג והנופש השנתיים בעת פטירת הגמלאי לא תועבר לבנות הזוג.

ב. לגבי הנחות לחישוב ההתחייבות בגין שי לחג ונופש לאחר פרישה לגמלאות ראה סעיף 1 לעיל.

ג. להלן ניתוחי רגישות בשנת הדוח לחישוב ההתחייבות בגין שי לחג ונופש לאחר פרישה לגמלאות בהתחשב בשינוי שיעור הריבית להיוון ושיעור גידול עתידי בערך השי וערך הנופש:

2015		2016		
שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	שינוי-%	שינוי באלפי ש"ח	
(14.2)	(1,270)	(12.8)	(1,122)	עליה של 1% בשיעור הריבית להיוון
18.1	1,618	20.4	1,781	ירידה של 1% בשיעור הריבית להיוון
18.2	1,627	8.9	780	עליה של 1% לשנה בשיעור ערך השי והנופש
(10.8)	(965)	(4.2)	(366)	ירידה של 1% לשנה בשיעור ערך השי והנופש

ג. סכומים שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות הטבה מוגדרת:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
5,391	3,564
9,956	9,222
<u>15,347</u>	<u>12,786</u>

עלות שירות שוטף ועבר

עלות ריבית, נטו

ההוצאה נכללה בסעיפי רווח והפסד הבאים:

3,485	2,174
1,906	1,390
9,956	9,222
<u>15,347</u>	<u>12,786</u>

הוצאות הקשורות בהגרלות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ד. התנועה בערך נוכחי של המחויבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת:

מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
229,572	214,098	יתרת פתיחה
5,391	3,564	עלות שירות שוטף ועבר
10,331	9,601	עלות ריבית
(14,250)	413	הפסדים (רווחים) אקטוארים בשל שינוי בהנחות ושוונות
(10,008)	(10,452)	תיאומים בשל סטיות
(6,938)	(5,486)	הטבות ששלמו
<u>214,098</u>	<u>211,738</u>	

ה. התנועה בערך נוכחי של נכסי תוכניות להטבה מוגדרת:

מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
13,961	14,130	יתרת פתיחה
583	622	הכנסות ריבית
(676)	168	רווחים (הפסדים) אקטוארים בשל שינוי בהנחות ושוונות
(210)	(243)	תשואה על נכסי תוכנית
822	954	הפקדות על ידי המעסיק
(350)	(32)	תשלומים מהתוכנית
<u>14,130</u>	<u>15,599</u>	

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

1. הטבות לזמן קצר:

ימי חופשה

בהתאם לחוק חופשה שנתית, התשי"א - 1951 (להלן: "החוק"), זכאים עובדי המפעל למספר ימי חופשה בתשלום בגין כל שנת עבודה. בהתאם לחוק ולהסכם הקיבוצי מספר ימי החופשה בשנה להם זכאי כל עובד נקבעים בהתאם לוותק של אותו עובד.

ז. ביום 1 באפריל 2007 התקשר המפעל בהסכם עם נאמן למתן שירותים להבטחת תשלום כספי פנסיה תקציבית לגמלאי המפעל הקיימים והעתידיים הזכאים לפנסיה תקציבית בקרות אירוע שימנע מהמפעל לשלם את הפנסיה התקציבית ישירות לגמלאים. לצורך הבטחת התחייבויות המפעל ועל פי הסכם הפנסיה התקציבית, סוכם בין הצדדים כי המפעל ישעבד סך כספים לטובת הנאמן ברישום שעבוד קבוע, ראשון בדרגה. כמו כן, בהתאם להסכם, בכל שנת כספים יעדכן מפעל הפיס את הסכומים המובטחים בחשבונות המשועבדים בהתאם לחבות האקטוארית בדוחות הכספיים המבוקרים. ביום 4 ביולי 2011 נחתם תיקון להסכם האמור, לפיו ישעבד המפעל סך של 130 מיליון ש"ח בחשבונות נאמנות, לכיסוי מלוא החוב האקטוארי במועד ההסכם כפי שהוא מופיע בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של החברה. לתאריך דוחות כספיים אלה סך של 166,878 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - סך 169,285 אלפי ש"ח) מסווגים בניירות ערך סחירים במסגרת הנכסים הלא שוטפים להבטחת התחייבויות המפעל על פי הסכם הפנסיה התקציבית.

ח. ביום 14 באוגוסט 2011 אישר הממונה על השכר במשרד האוצר את הטבות השכר הנובעות מההסכם הקיבוצי שנחתם ביום 10 באוגוסט 2011 בין המפעל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי המפעל (להלן - "ההסכם הקיבוצי המיוחד") ועניינו אימוץ סעיפים הקבועים בהסכם הקיבוצי לעובדי המגזר הציבורי מיום 17 באפריל 2008 (להלן - "הסכם המגזר הציבורי") שעיקריו תשלום מענקים ותוספות שכר בהתאם להוראות הסכם המגזר הציבורי בגין התקופה שמיום 1 בינואר 2008 בשיעורים הקבועים בהסכם המגזר הציבורי ובמועדים הקבועים בהסכם הקיבוצי המיוחד. בדוחות כספיים אלה כלולה הפרשה מלאה לכיסוי ההתחייבויות הנובעות מהוראות ההסכם הקיבוצי המיוחד אשר טרם שולמו נכון למועד הדוחות הכספיים.

באור 19 - הון

קרנות לפרויקט מלגות פיס ותרבות ואומנות וקרנות אחרות : בהתאם להיתר 2012, על המפעל להעמיד בכל שנה בתקופת ההיתר מקורות תקציביים עבור מענקים אחרים בסכום השווה לעד 7.5% מרווח המפעל כמוגדר בהיתר (ראה באור 1ה'). בהתאם לכך, אישר דירקטוריון המפעל העמדת מקורות תקציביים שטרם הוכרו כהתחייבות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 בסכום כולל של כ- 18,362 אלפי ש"ח המיועדים לפרויקטים במסגרת מועצת הפיס לתרבות ואמנות ובמסגרת פרויקט מלגות פיס וכן למענקים אחרים.

באור 20 - הוצאות הקשורות בהגרות

ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
630,644	658,286	עמלות ותמריצים
102,141	97,378	פרסום וקידום מכירות
63,774	66,564	שכר ונלוות
41,088	41,400	אחזקת רשת הפצה
39,558	37,906	פחת
35,505	34,695	תקשורת ועיבוד נתונים
31,967	27,089	הדפסת כרטיסים
12,451	12,897	עמלות כרטיסי אשראי
10,183	9,424	אחרות
967,311	985,639	

באור 21 - הוצאות הנהלה וכלליות

ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
39,783	43,345	שכר ונלוות
15,773	12,642	אחזקה
9,162	9,592	פחת
6,965	6,787	מקצועיות
2,180	854	תביעות משפטיות
672	498	תקשורת
3,635	3,443	אחרות
78,170	77,161	

באור 22 - הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו

ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
(3,113)	(91)	רווחי הון ממימוש רכוש קבוע, נטו
3,331	1,568	הפסדי הון ממימוש רכוש קבוע
2,425	(1,186)	הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו
2,643	291	

באור 23 - מענקים לרשויות מקומיות

א. ביום 14 בנובמבר 2013 אישר דירקטוריון המפעל השלמת הקצאות למענקים לרשויות המקומיות בהתאם ל"מורה הדרך" בסכום השווה ל- 46.25% מהרווח על פי הוראות היתר 2012, כפי שיחושב בדוחות הכספיים המבוקרים לכל אחת מהשנים 2013 ועד 2016. בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נכללה בדוחות הכספיים הוצאה בגין מענקים לרשויות בהתאם לתוצאות הרווח השנתני.

ב. ביום 9 במרץ 2014 אישר דירקטוריון המפעל בהמלצת המועצה הציבורית המייעצת שינוי במורה הדרך, כך שיתווסף למורה הדרך סעיף המאפשר הקצאה בשיעור של עד 0.6% מתוך ה- 46.25% של מורה הדרך למרכז השלטון המקומי ומרכז המועצות האזוריות, אך לא יותר מהסכום שיאושר בדירקטוריון בכל שנה. בשנת הדוח אישר הדירקטוריון הקצאת כ-5 מיליון ש"ח (בשנת 2015 כ-4.1 מיליון ש"ח) למטרה זו. הוצאה בגין מענק זה כלולה בדוחות הכספיים במסגרת מענקים לרשויות מקומיות.

באור 24 - מענקים והקצבות אחרות

א. ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
91,922	62,587	מענקים למועצת הפיס לתרבות ואמנות (*)
84,485	69,887	מענקים לפרוייקט מלגות פיס (**)
4,170	3,750	מענקים לקרנות מפעל הפיס
180,577	136,224	

(*) כולל הוצאות תקורה של המועצה לתרבות בסך של כ- 2,775 אלפי ש"ח (בשנת 2015 כ- 2,560 אלפי ש"ח).

(**) כולל הוצאות תקורה של הפרוייקט בסך של כ- 1,891 אלפי ש"ח (בשנת 2015 כ- 857 אלפי ש"ח).

באור 24 - מענקים והקצבות אחרות (המשך)

- ב. ביום 14 בנובמבר 2013 אישר דירקטוריון המפעל השלמת הקצאות למענקים אחרים כהגדרתם בהיתר, בסכום השווה ל- 7.5% מהרווח על פי הראות היתר 2012, כפי שיחושב בדוחות הכספיים המבוקרים לכל אחת מהשנים 2013 ועד 2016. בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נכללה בדוחות הכספיים הקצאה למענקים אחרים בהתאם לתוצאות הרווח השנתי.
- ג. ביום 24 בנובמבר 2013 אישרה האסיפה הכללית של קרן מפעל הפיס על שם מיכאל לנדאו (חל"צ) (להלן: "קרן לנדאו"), תוכנית לסיום פעילותה של קרן לנדאו כגוף עצמאי ולהעברת פעילותה של קרן לנדאו למפעל באמצעות התקשורת בהסכם עם המפעל וזאת לשם המשך תמיכת המפעל בפרס לאמנויות ולמדעים ע"ש מיכאל לנדאו, על מנת לחסוך בעלויות הפרס ולאפשר המשך הפרס לשנים הבאות.
- על פי הסכם שנחתם ביום 8 בדצמבר 2013 בין קרן לנדאו למפעל (להלן: "ההסכם"), המפעל ידאג לשימור הפרס במתכונת הקיימת ערב חתימת ההסכם לתקופה בת עשר שנים לפחות מהעברת הפעלת הפרס למפעל.
- כניסת ההסכם לתוקף מותנית באישור תקנון המפעל על ידי משרד המשפטים. נכון למועד דוחות כספיים אלה טרם התקבל האישור האמור.
- ד. ביום 3 במאי 2016 אישרה האסיפה הכללית של קרן מפעל הפיס ע"ש פנחס ספיר (חל"צ) (להלן: "קרן ספיר") ספיר, את מיזוג פעילות קרן ספיר לתוך פעילות המפעל וזאת לשם המשך תמיכת המפעל בפרס לספרות של מפעל הפיס ע"ש פנחס ספיר ולאפשר המשך הפרס והנצחה ראויה לשנים הבאות.
- על פי הסכם שנחתם ביום 14 בדצמבר 2016 בין קרן ספיר למפעל (להלן: "ההסכם"), התחייב מפעל הפיס כי כספי הקרן אשר יעברו למפעל ישמשו אך ורק לצרכי הפרס, הפעלתו ולמטרות אלו בלבד. כמו כן התחייב מפעל הפיס להעמיד מסגרת תקציבית להמשך קיומו של פרס ספיר לתקופה בת עשרים שנים לפחות מהעברת הפעלת הפרס למפעל.
- כניסת ההסכם לתוקף מותנית באישור תקנון המפעל על ידי משרד המשפטים. נכון למועד דוחות כספיים אלה טרם התקבל האישור האמור.
- ה. נכון למועד הדוחות הכספיים אושרו כאמור לעיל מענקים למועצת הפיס לתרבות ואמנות ולפרויקט מלגות פיס וכן למענקים אחרים בסכום כולל של כ- 18,362 אלפי ש"ח שטרם הוכרו כהוצאות בדוחות הכספיים ונכללו כיעוד מקורות תקציביים במסגרת ההון העצמי.

באור 25 - הכנסות מימון

ההרכב:

מאוחד	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
52,978	56,427
3,109	6,657
2,585	-
-	22
<u>58,672</u>	<u>63,106</u>

רווחים מניירות ערך סחירים
 הכנסות ריבית בגין פיקדונות בתאגידים בנקאיים
 הפרשי שער ואחרות
 הכנסות ריבית מהלוואות

באור 26 - הוצאות מימון

ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
9,956	9,222	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,747	1,731	הפרשי הצמדה
2,978	3,683	עמלות בנקים
-	1,477	הפרשי שער ואחרות
<u>14,681</u>	<u>16,113</u>	

באור 27 - רווח מפעילות שהופסקה, נטו

ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
602,124	612,021	פדיון מהגרלות, נטו
(100,170)	(99,985)	הוצאות הקשורות בהגרלות:
(6,433)	(57,316)	עמלות
(155)	(5,301)	פחת והפחתות
<u>(106,758)</u>	<u>(162,602)</u>	אחרות
<u>(495,366)</u>	<u>(449,419)</u>	מענקים המיוחסים לפעילות שהופסקה
<u>-</u>	<u>-</u>	

באור 28 - מכשירים פיננסיים

א. עיקרי המדיניות החשבונאית:

פרטים לגבי עיקרי המדיניות החשבונאית והשיטות שאומצו, כולל התנאים להכרה, בסיס המדידה והבסיס לפיו הוכרו ההכנסות וההוצאות ביחס לכל קבוצה של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות, מובאים בביאור 2.

ב. קבוצות מכשירים פיננסיים:

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
690,857	331,880
293,904	776,034
2,745,432	3,211,722
173,017	183,379
<u>3,903,210</u>	<u>4,503,015</u>

נכסים פיננסיים:

מזומנים ושווי מזומנים
פיקדונות בתאגידים בנקאיים
ניירות ערך סחירים
משווקים ולקוחות וחייבים אחרים

התחייבויות פיננסיות:

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת

<u>4,219,896</u>	<u>4,262,411</u>
------------------	------------------

ג. מטרות ניהול סיכונים פיננסיים:

פעילויות המפעל חושפות אותו לסיכונים הקשורים למכשירים פיננסיים שונים, כגון: סיכוני שוק (לרבות סיכון מטבע, סיכון שווי הוגן בגין שיעור ריבית וסיכון מחיר), סיכון אשראי וסיכון נזילות. תוכנית ניהול הסיכונים הכוללת של המפעל מתמקדת בפעולות לצמצום למינימום של השפעות שליליות אפשריות על הביצועים הפיננסיים של המפעל. ניהול הסיכונים מבוצע על ידי אגף הכספים בהתאם למדיניות שאושרה על ידי דירקטוריון המפעל וועדותיו.

1. סיכון שוק:

א. סיכון מטבע:

למפעל מכשירים פיננסיים (בעיקר מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך) הנקובים במט"ח או הצמודים למט"ח בעיקר לצורך עסקאות חליפין מול ספקים אשר תמורתם נקובים במט"ח או צמודים למט"ח. כתוצאה מכך, חשוף המפעל לתנודות בשערי חליפין. החשיפה לסיכון המטבע מנוהלת על ידי מדיניות ניהול הסיכונים המאושרת.

בשנים 2015-2016 לא חלו שינוי בחשיפה לסיכון מטבע או בדרך בה המפעל מנהל או מודד את הסיכון.

הערכים בספרים של הנכסים וההתחייבויות הכספיים של החברה הנקובים במטבע חוץ הינם כדלקמן:

באור 28- מכשירים פיננסיים (המשך)

מאוחד				
התחייבויות		נכסים		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		אלפי שקלים חדשים		
11,487	7,318	134,454	139,737	דולר ארה"ב
2,282	4,049	8,796	9,794	יורו
-	-	-	641	אחר

ניתוח רגישות של מטבע חוץ

החברה חשופה בעיקר לדולר ארה"ב. כמו כן, קיימת חשיפה ליורו. הטבלה הבאה מפרטת את הרגישות לעלייה או ירידה של 5% בשער החליפין הרלוונטי. 5% הוא שיעור הרגישות אשר נעשה בו שימוש בדיווח לאנשי המפתח הניהוליים וכן מדד זה מייצג את הערכות ההנהלה לגבי השינוי האפשרי הסביר בשערי החליפין. ניתוח הרגישות כולל יתרות קיימות של פריטים כספיים הנקובים במטבע חוץ ומתאים את התרגום שלהם בתום התקופה לשינוי בשיעור של 5% בשיעורי מטבע חוץ.

מספר חיובי בטבלה מציין עליה ברווח או ההפסד כאשר מטבע הש"ח מתחזק ב- 5% ביחס למטבע הרלוונטי, או ירידה ברווח או ההפסד כאשר מטבע הש"ח נחלש ב- 5% ביחס למטבע הרלוונטי.

ההנחה ששאר הפרמטרים היו נשארים קבועים, השפעה של עליה ב- 5% במטבע הש"ח מול המטבעות האחרים הייתה כדלקמן:

מאוחד		
דוח רווח והפסד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
(6,148)	(6,621)	דולר ארה"ב
(326)	(287)	יורו
-	(32)	אחר

באור 28- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. סיכון ריבית:

למפעל השקעות במכשירים פיננסיים הנושאים שיעורי ריבית קבועים ומשתנים. למפעל קיימת חשיפה לסיכון בגין שינוי בשווי ההוגן של ההשקעות במכשירים הפיננסיים הנושאים ריבית משתנה כתוצאה משינוי בשיעורי ריבית השוק. לא היו שינויים בחשיפה לסיכון ריבית במהלך התקופה.

ג. סיכונים מחיר אחרים:

חשיפה למחירים

החברה חשופה לסיכונים מחיר בגין מכשירים פיננסיים סחירים (בעיקר ניירות ערך סחירים) המטופלים כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הערך בספרים של ההשקעות החשופות לסיכון מחיר הינו 3,211,722 אלפי ש"ח. מידת החשיפה לסיכון במהלך השנה גדלה ב- 466,290 אלפי ש"ח עקב גידול בהשקעה בניירות ערך סחירים.

ניתוח רגישות של מחיר ניירות ערך סחירים

ניתוח הרגישות להלן נקבע בהתבסס על החשיפה לסיכונים מחיר ניירות ערך סחירים במועד הדיווח.

אם מחירי ניירות ערך סחירים היו גבוהים/ נמוכים ב- 1% ההשפעה על הרווח הייתה כדלקמן: הרווח הנקי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 יגדל או יקטן ב- 32,117 אלפי ש"ח (2015: יגדל או יקטן ב-27,454 אלפי ש"ח).

2. ניהול סיכון אשראי:

סיכון אשראי מתייחס לסיכון שהצד שכנגד לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות ויגרום להפסד פיננסי לחברה. מזומנים ופיקדונות של המפעל מופקדים בתאגידים בנקאיים מוכרים ולפיכך הנהלת המפעל אינה צופה סיכונים אשראי מהותיים בגינם. ניירות ערך סחירים הינם בעיקר אגרות חוב ממשלתיות ואגרות חוב אחרות בעלות דירוג אשראי מקבוצת A ומעלה. מידע זה מסופק על ידי חברות דירוג אשראי.

החברה מבצעת את עיקר מכירותיה באמצעות שמונה משווקים אזוריים. בהתאם להסכמי ההפצה בין המשווקים למפעל, העמיד המפעל מסגרות אשראי למשווקים האזוריים כנגד קבלת ערבויות בנקאיות, לקיום התחייבויותיהם כלפי המפעל.

למפעל פיקדונות בתאגידים בנקאיים המשמשים בטוחה להלוואות לזמן ארוך שניתנו לרשויות מקומיות ללא בטחונות. הנהלת החברה אינה צופה הפסדים בגין החובות וההלוואות שצוינו לעיל שכן לחברה אפשרות לקיזוז סכומים שלא יפרעו מתוך התחייבויות החברה למתן מענקים בהתאם ליתרות לניצול העומדות לזכות הרשויות המקומיות.

חשיפת החברה ודירוגי האשראי נבחנים על בסיס מתמשך. ניהול הסיכון נסקר ומאושר על ידי וועדת הכספים של המפעל. הערכים בספרים של הנכסים הפיננסיים שנרשמו בדוחות הכספיים, מייצגים את החשיפה המרבית של החברה לסיכון אשראי.

באור 28 - מכשירים פיננסיים (המשך)

3. ניהול סיכון נזילות:

האחריות הסופית לניהול סיכון הנזילות חלה על הדירקטוריון, אשר קבע תכנית עבודה מתאימה לניהול סיכון הנזילות ביחס לדרישות ההנהלה לגבי מימון ונזילות בטווח הקצר, בטווח הבינוני ובטווח הארוך. החברה מנהלת את סיכון הנזילות על-ידי שמירה על אמצעים בנקאיים ואמצעי הלוואה, על-ידי פיקוח מתמשך על תזרימי המזומנים בפועל ואלו הצפויים והתאמת מאפייני הפדיון של נכסים והתחייבויות פיננסיים.

טבלאות סיכון ריבית ונזילות

א. התחייבויות פיננסיות:

הטבלאות הבאות מפרטות את מועדי הפירעון החוזיים הנותרים של הקבוצה בגין התחייבויות פיננסיות, אשר אינן מהוות מכשיר פיננסי נגזר. הטבלאות נערכו בהתבסס על תזרימי המזומנים הבלתי מהוונים של ההתחייבויות הפיננסיות בהתבסס על המועד המוקדם ביותר בו הקבוצה עשויה להידרש לפרוע אותן. הטבלה כוללת תזרימים הן בגין ריבית והן בגין קרן.

מאוחד	
ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	
<u>4,219,896</u>	<u>4,262,411</u>

שאינן נושאות ריבית

ההתחייבויות הפיננסיות שאינן נושאות ריבית כוללות התחייבויות בגין מענקים שטרם מומשו בסך של כ- 3,993,038 אלפי ש"ח (בשנת 2015: 3,942,868 אלפי ש"ח). תשלום כספי המענקים מבוצע בהתאם לשלבים שנקבעים על ידי המפעל לגבי כל סוג של מענק, וזאת לאחר שהוכח על ידי הרשות המקומית ביצוע השלבים להנחת דעתו של המפעל. מכיוון שקצב ביצוע הפרויקטים על ידי הרשויות המקומיות אינו בשליטתו של המפעל, סווגו כל ההתחייבויות בגין המענקים שטרם מומשו למועד המוקדם ביותר בו המפעל עשוי להידרש לפרוע אותן, לתקופה של עד שנה. בהתבסס על ניסיון העבר ומכיוון שלא ניתן להשלים את ביצוע כל הפרויקטים בתקופה של עד שנה, צופה המפעל כי פירעון ההתחייבויות בגין המענקים שטרם מומשו יתפרס על פני תקופה ממוצעת של כ-3 שנים.

ההתחייבויות הפיננסיות שאינן נושאות ריבית כוללות התחייבויות בגין זכויות לתשלום לשיעורין בסך של כ- 35,770 אלפי ש"ח (2015: 39,941 אלפי ש"ח). בהגרלות אלו זכאים הזוכים לקבל תשלומים תקופתיים בהתאם לתנאי כל הגרלה. למרות האמור לעיל, זכאים הזוכים בכל עת לבקש את הקדמת תשלומי הפרס בדרך של היוונם לתשלום חד פעמי השווה לסך כל יתרת תשלומי הפרס שטרם שולמו עד ליום הגשת הבקשה, כשהם מהוונים בריבית שנקבעה בתנאי

באור 28 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ההגרלה. זכויות אלו נכללו בהתבסס על המועד המוקדם ביותר בו המפעל עשוי להידרש לפרוע אותן כשהן מהוונות בשיעור ריבית בהתאם לתנאי ההגרלות.

ב. נכסים פיננסיים:

הטבלאות הבאות מפרטות את מועדי הפדיון הצפויים של הקבוצה בגין נכסים פיננסיים שאינם נגזרים. הטבלאות נערכו בהתבסס על מועדי הפדיון החזויים הבלתי מהוונים של הנכסים הפיננסיים כולל ריבית שתצמח מנכסים אלו, פרט למקרים בהם הקבוצה צופה כי תזרים המזומנים יתרחש בתקופה שונה.

מאוחד			
סך הכל	מעל 5 שנים	1-5 שנים	עד שנה (*)
אלפי שקלים חדשים			
1,768,547	-	-	1,768,547
1,033,372	-	-	1,033,372
215,239	-	-	215,239
187,967	-	-	187,967
6,597	-	-	6,597
<u>3,211,722</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,211,722</u>
776,034	25,636	188,338	562,060
143,494	-	-	143,494
28,802	-	-	28,802
11,083	949	208	9,926
<u>183,379</u>	<u>949</u>	<u>208</u>	<u>182,222</u>
<u>4,171,135</u>	<u>26,586</u>	<u>190,448</u>	<u>3,956,004</u>

ליום 31 בדצמבר 2016

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

תעודות סל וקרנות נאמנות

מניות

מלווה קצר מועד

הלוואות הנמדדות בעלות מופחתת

פיקדונות בתאגידים בנקאיים

לקוחות וחייבים

משווקים

חברות כרטיסי אשראי

אחרים

באור 28 - מכשירים פיננסיים (המשך)

מאוחד			
סך הכל	מעל 5 שנים	1-5 שנים	עד שנה (*)
אלפי שקלים חדשים			
ליום 31 בדצמבר 2015			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
1,657,744	-	-	1,657,744
733,756	-	-	733,756
224,081	-	-	224,081
119,054	-	-	119,054
10,797	-	-	10,797
<u>2,745,432</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,745,432</u>
הלוואות הנמדדות בעלות מופחתת			
293,904	848	41,812	251,231
לקוחות וחייבים			
141,251	-	-	141,251
25,777	-	-	25,777
5,989	94	203	5,692
<u>173,017</u>	<u>94</u>	<u>203</u>	<u>172,720</u>
<u>3,212,353</u>	<u>942</u>	<u>42,015</u>	<u>3,169,383</u>

(*) הנכסים הפיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד כוללים ניירות ערך בסך של כ- 166,878 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015, 169,285 אלפי ש"ח) הנכללים בחשבונות בנק נפרדים וייעודיים המשמשים להבטחת תשלום כספי הפנסיה התקציבית לגמלאי מפעל הפיס הקיימים והעתידים. מפעל הפיס רשאי להשקיע את הסכומים אשר הופקדו בחשבונות הבנק הנ"ל, בכל אפיק שימצא לנכון ובהתאם למדיניות ההשקעות של המפעל ועל כן נכללים במועד פדיון חזוי של עד שנה.

4. שווי הוגן :

הקבוצה סבורה כי ערכם בספרים של הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים המוצגים בעלות מופחתת בדוחות הכספיים זהה בקירוב לשווי הוגן. מכשירים פיננסיים המוצגים בדוח על המצב הכספי בשווי הוגן לצורך מדידת שווי הוגן של מכשיריה הפיננסיים, מסווגת הקבוצה את מכשיריה הפיננסיים, הנמדדים בדוח על המצב הכספי על פי שווי הוגן, למדרג הכולל את שלוש הרמות שלהלן: רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים והתחייבויות פיננסיים זהים.

באור 28 - מכשירים פיננסיים (המשך)

רמה 2: נתונים שאינם מחירים מצוטטים הכלולים ברמה 1, אשר נצפים, בצורה ישירה (קרי, מחירים) או עקיפה (נתונים הנגזרים ממחירים), לגבי נכסים והתחייבויות פיננסיים.

רמה 3: נתונים לגבי נכסים והתחייבויות פיננסיים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

סיווג המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן נעשה בהתבסס על הרמה הנמוכה ביותר בה נעשה שימוש משמעותי לצורך מדידת השווי הוגן של המכשיר בכללותו.

כל הנכסים הפיננסיים בשווי הוגן של החברה לימים 31 בדצמבר 2016 ו-2015, מבוססים על מחירים מצוטטים ונמדדים בשווי הוגן על פי רמה 1.

באור 29 - עסקאות עם צדדים קשורים

א. כללי:

1. מפעל הפיס הינו למועד הדוחות, חברה לתועלת הציבור בעלת הון מניות ללא ערך נקוב ואשר חבריה הינם נציגי הרשויות המקומיות. לחברה דירקטוריון הכולל נציגי שלטון מקומי, נציגי ממשלה ונציגי ציבור.

בהתאם למטרות החברה וכחלק מפעילותה המאושרת, מחלקת החברה מענקים למדינה ולרשויות המקומיות כמפורט להלן:

א. מענקים לפי הוראת המדינה בהתאם להיתר לעריכת הגרלות למימון הקמת כיתות לימוד בבתי ספר וגני ילדים.

ב. מענקים בהתאם לכללי "מורה הדרך" - אמת מידה אובייקטיבית להקצאת המענקים לרשויות המקומיות במסגרת יעדי הסיוע המאושרים על ידי המפעל. אמת המידה להקצאת כספי המפעל לרשויות המקומיות מבוססת על גודל האוכלוסייה ברשות המקומית, הדירוג החברתי- כלכלי של הרשות המקומית, מרחק ממרכז הערים הגדולות ושיעור המשרתים בצה"ל.

ג. מענקים בתחום התרבות והאומנות - פסטיבלים ומענקים בפרוייקטים קהילתיים באמנות בתחום המוזיקה מחול ותאטרון. מפעל הפיס מוציא קול קורא לרשויות ובו הוא מגדיר את תנאי קבלת המענקים.

כמו כן, המפעל משלם לרשויות המקומיות במהלך העסקים הרגיל תשלומי מיסים, אגרות והיטלים.

2. קרן מפעל הפיס ע"ש פנחס ספיר (חל"צ) וקרן מפעל הפיס ע"ש מיכאל לנדאו (חל"צ) (להלן - "הקרנות") הינן חברות מוגבלות בערבות בעלות הון מניות ללא ערך נקוב ורשומות כחברות לתועלת הציבור ברשם ההקדשות.

המפעל אינו מחזיק במניות של הקרנות המוחזקות על ידי חברי האסיפות הכלליות. המפעל מהווה את מקור ההון היחיד של הקרנות ומעביר הקצבות לפעילותן השוטפות.

באור 29 - עסקאות עם צדדים קשורים

ב. להלן פרטים על יתרות עם צדדים קשורים בדוחות המאוחדים על המצב הכספי:

מאוחד		
ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי שקלים חדשים		
		נכסים שוטפים
		חלויות שוטפות של פיקדונות המשמשים כבטוחה ליתרת הלוואה של תאגידים
322	12	בנקאיים לרשויות מקומיות
<u>1,226</u>	<u>670</u>	מקדמות מימון לרשויות מקומיות
<u>593</u>	-	נכסים שוטפים אחרים
		נכסים לא שוטפים
		פיקדונות המשמשים כבטוחה ליתרת הלוואות של תאגידים
13	-	בנקאיים לרשויות מקומיות
		התחייבויות שוטפות
		ספקים ונותני שירותים
47	603	זכאים אחרים ויתרות זכות
<u>473</u>	<u>1,870</u>	
		מענקים שטרם שולמו
2,457,091	2,642,932	מענקים לרשויות מקומיות
1,283,273	1,122,025	מענקים בגין הקמת כיתות לימוד וגני ילדים
319	2,520	מענקים והקצבות אחרות
<u>2,668</u>	<u>3,938</u>	קרנות מפעל הפיס
<u>3,743,351</u>	<u>3,771,415</u>	סה"כ מענקים שטרם שולמו

באור 29 - עסקאות עם צדדים קשורים (המשך)

ג. להלן פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים בדוחות המאוחדים על המצב הכספי:

מאוחד	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי שקלים חדשים	

הוצאות בגין ארנונה של משרדים ונקודות מכירה לרשויות המקומיות:

1,243	2,847	הוצאות הקשורות בהגרלות
1,628	1,677	הוצאות הנהלה וכלליות
3,731	4,150	הוצאות בגין מס שילוט (נכלל בהוצאות הקשורות בהגרלות)
1,253	117	הוצאות שכירות רכבים (נכלל בהוצאות הנהלה וכלליות)
826,665	824,328	מענקים בגין הקמת כיתות לימוד וגני ילדים
826,665	824,328	מענקים לרשויות מקומיות
6,248	11,293	מענקים והקצבות אחרות
4,170	3,750	הקצבות לקרנות מפעל הפיס (נכלל במענקים והקצבות אחרות)